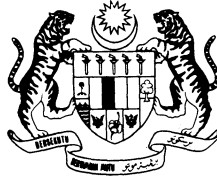

Jilid I
Bil. 71

Hari Rabu
19hb Oktober, 1983

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT
HOUSE OF REPRESENTATIVES

PARLIMEN KEENAM
Sixth Parliament

PENGGAL PERTAMA
First Session

KANDUNGANNYA

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 10205]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Rahsia Rasmi (Pindaan) [Ruangan 10249]

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KEENAM

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG PERTAMA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang Dipertua, DATO' MOHAMED ZAHIR BIN HAJI ISMAIL,
S.P.M.K., D.S.D.K., J.M.N.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Pertahanan, DATO' SERI DR
MAHATHIR BIN MOHAMAD, S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S., S.P.M.J.,
D.P., D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., D.U.N.M.
(Kubang Pasu).

„ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri, DATO'
MUSA HITAM, S.P.M.J., S.S.I.J., S.P.M.S., D.U.N.M., S.P.N.S. (Panti).

Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DATO' DR NEO YEE
PAN, S.P.M.J., B.S.I. (Muar).

„ Menteri Kerjaraya, DATO' S. SAMY VELLU, S.P.M.J., D.P.M.S.,
P.C.M., A.M.N. (Sungei Siput).

„ Menteri Luar Negeri, TAN SRI HAJI MUHAMMAD GHAZALI BIN
SHAFIE, P.M.N., S.S.A.P., S.I.M.P., S.P.D.K. (Lipis).

„ Menteri Kebajikan Masyarakat, DATIN PADUKA HAJAH AISHAH
BINTI HAJI ABDUL GHANI, D.P.M.S., J.M.N. (Kuala Langat).

„ Menteri Perdagangan dan Perindustrian, Y.M. TENGKU DATO'
AHMAD RITHAUDDEEN AL-HAJ BIN TENGKU ISMAIL, S.P.M.P.
S.S.A.P., P.M.K. (Kota Bharu).

„ Menteri Kewangan, Y.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH,
D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S. (Ulu Kelantan).

„ Menteri Pengangkutan, TAN SRI CHONG HON NYAN, P.S.M., J.M.N.
(Batu Berendam).

„ Menteri Perusahaan Utama, DATO' PAUL LEONG KHEE SEONG,
D.P.C.M. (Taiping).

„ Menteri Pertanian, DATO' ABDUL MANAN BIN OTHMAN, D.P.M.T.,
P.P.T. (Kuala Terengganu).

„ Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATUK LEO MOGGIE ANAK
IROK, P.N.B.S. (Kanowit).

„ Menteri Perusahaan Awam, DATIN PADUKA RAFIDAH AZIZ,
D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar).

„ Menteri Pelajaran, DATUK DR SULAIMAN BIN HAJI DAUD, P.N.B.S.,
J.B.S. (Santubong).

Yang Berhormat Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar, DATO' SANUSI BIN JUNID, D.S.D.K., S.M.K. (Jerlun-Langkawi).

- „ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATUK ABDULLAH BIN HAJI AHMAD BADAWI, D.M.P.N., D.J.N., K.M.N. (Kepala Batas).
- „ Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DATO' RAIS YATIM, D.S.N.S. (Jelebu).
- „ Menteri Buruh, DATO' MAK HON KAM, D.P.M.P., J.M.N., A.M.P. (Tanjong Malim).
- „ Menteri Penerangan, DATUK SERI MOHD. ADIB BIN HAJI MOHD. ADAM, D.G.S.M. (Alor Gajah).
- „ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, DATUK AMAR STEPHEN YONG KUET TZE, P.N.B.S. (Padawan).
- „ Menteri merangkap Duta Besar Malaysia ke Indonesia, DATO MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.S.I.J., P.N.B.S., K.M.N. (Pulai).
- „ Menteri Kesihatan, DATO CHIN HON NGIAN, D.S.I.J. (Rengam).
- „ Menteri Wilayah Persekutuan, DATO' SHAHRIR BIN ABDUL SAMAD, D.P.M.J., P.I.S. (Johor Bahru).
- „ Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, TUAN ANWAR BIN HAJI IBRAHIM (Permatang Pauh).
- „ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATUK DR JAMES P. ONGKILI, S.P.D.K., D.I.M.P. (Tuaran).
- „ Timbalan Menteri Penerangan, DATO' CHAN SIANG SUN, D.I.M.P., J.S.M., A.M.N., P.J.K., J.P. (Bentong).
- „ Timbalan Menteri Pertanian, DR GOH CHENG TEIK (Nibong Tebal).
- „ Timbalan Menteri Kesihatan, DATO' K. PATHMANABAN, D.S.N.S., K.M.N. (Telok Kemang).
- „ Timbalan Menteri Kewangan, DATO DR LING LIONG SIK, D.P.M.P. (Mata Kuching).
- „ Timbalan Menteri Buruh, DATO' HAJI ZAKARIA BIN HAJI ABDUL RAHMAN, D.P.M.T., K.M.N., P.J.K. (Besut).
- „ Timbalan Menteri Kerjaraya, DATO' DR NIK HUSSAIN BIN ABDUL RAHMAN, D.P.M.K., K.M.N. (Kuala Krai).
- „ Timbalan Menteri Pengangkutan, DATO' ABU HASSAN BIN HAJI OMAR, D.P.M.S., S.M.T., P.I.S. (Kuala Selangor).
- „ Timbalan Menteri Buruh, DATUK WILLIAM LYE CHEE HIEN, P.G.D.K., A.S.D.K. (Gaya).
- „ Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' HAJI MOHAMED SUHAIMI BIN DATO' HAJI KAMARUDDIN, D.P.M.S., A.M.N. (Sepang).
- „ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, TUAN BUJANG BIN HAJI ULIS (Simunjan).

- Yang Berhormat Timbalan Menteri Pertahanan, ABANG ABU BAKAR BIN DATU BANDAR ABANG HAJI MUSTAPHA, J.M.N. (Paloh).
- „ Timbalan Menteri Pertanian, TUAN LUHAT WAN (Baram).
- „ Timbalan Menteri Dalam Negeri, TUAN MOHD. KASSIM BIN AHMED (Machang).
- „ Timbalan Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATIN PADUKA CHOW POH KHENG *alias* ROSEMARY CHONG, D.P.M.S. (Ulu Langat).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, PUAN SHARIFFAH DORA BINTI SYED MOHAMED, A.M.N., P.I.S., B.S.I. (Semerah).
- „ Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, TUAN MUHYIDDIN BIN HAJI MOHD. YASSIN, S.M.J., P.I.S. (Pagoh).
- „ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN S. SUBRAMANIAM (Segamat).
- „ Timbalan Menteri Pelajaran, DR TAN TIONG HONG (Raub).
- „ Timbalan Menteri Penerangan, PUAN RAHMAH BINTI OTHMAN, J.S.M., S.M.S., A.M.N., P.J.K. (Selayang).
- „ Timbalan Menteri Pelajaran, DATO' MOHAMED KHALIL YAAKOB, D.S.A.P., J.S.M. (Maran).
- „ Timbalan Menteri Kewangan, TUAN SABBARUDDIN CHIK (Temerloh).
- „ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, PUAN NAPSIAH BINTI OMAR (Kuala Pilah).
- „ Timbalan Menteri Luar Negeri, TUAN ABDUL KADIR BIN HAJI SHEIKH FADZIR (Kulim-Bandar Baru).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, TUAN RADZI BIN SHEIKH AHMAD (Kangar).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO LEE KIM SAI, D.P.M.S., P.P.N. (Ulu Selangor).
- „ Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, TUAN OO GIN SUN, S.D.K., A.M.K., J.P. (Alor Setar).
- „ Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan, TUAN AHMAD SHAH BIN DATUK HUSSEIN TAMBAKAU (Keningau).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN LAW HIENG DING, P.B.S. (Sarikie).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebajikan Am, TUAN JAWAN ANAK EMPALING, K.M.N. (Rajang).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Perusahaan Awam, TUAN HUSSEIN BIN MAHMUD (Tanah Merah).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos, TUAN AU HOW CHEONG, A.M.P. (Telok Anson).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, TUAN ZAINAL ABIDIN BIN ZIN (Bagan Serai).

- Yang Berhormat Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Negara dan Luar Bandar, TUAN MOHD. TAJOL ROSLI BIN MOHD. GHAZALI, A.M.P. (Gerik).
- .. Setiausaha Parlimen Jabatan Perdana Menteri, TUAN AWANG BIN JABAR, P.J.K. (Dungun).
- .. Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan, TUAN MUSTAFFA BIN MOHAMMAD (Sri Gading).
- .. Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, TUAN YEOH POH SAN (Petaling).
- .. TUAN ABDILLAH BIN HAJI ABDUL HAMID (Silam).
- .. TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Jasin).
- .. TUAN ABDUL GHANI BIN MISBAH, P.P.N., B.S.K., A.S.D.K. (Kinabatangan).
- .. DR ABDUL HAMID BIN PAWANTEH (Arau).
- .. TUAN HAJI ABDUL RAHIM BIN ABU BAKAR, A.M.N., S.M.P. (Kuantan).
- .. TUAN ABDUL RAHMAN BIN SULIMAN (Parit Buntar).
- .. DATUK PATINGGI HAJI ABDUL TAIB BIN MAHMUD, D.P., D.A., S.P.M.J., P.G.D.K. (Samarahan).
- .. DATUK HAJI ABU BAKAR BIN UMAR, D.S.K.D., S.D.K. (Kota Setar).
- .. TUAN HAJI AFFANDY BIN TUN HAJI MOHD. FUAD STEPHENS (Marudu).
- .. TUAN AHMED HAMBAL BIN YEOP MAJLIS, P.P.T. (Parit).
- .. DATUK ALFRED JABU ANAK NUMPANG, P.N.B.S., K.M.N. (Betong).
- .. TUAN ALIAS BIN MD. ALI, P.J.K. (Ulu Terengganu).
- .. TUAN ANDREW JANGGI MUYANG (Lubok Antu).
- .. TUAN HAJI AZHARUL ABIDIN BIN HAJI ABDUL RAHIM, A.M.P. (Batang Padang).
- .. TUAN BAHARI BIN HARON (Labis).
- .. TUAN BAN HON KEONG (Batu Gajah).
- .. DR GEORGE CHAN HONG NAM (Lambir).
- .. TUAN CHAN KOK KIT (Sungai Besi).
- .. DATO MICHAEL CHEN WING SUM, D.P.M.S. (Beruas).
- .. TUAN PETER CHIN GAN OON, P.M.P. (Ipoh).
- .. DATUK CLARENCE E. MANSUL, P.G.D.K. (Penampang).
- .. TUAN DAIM ZAINUDDIN (Kuala Muda).
- .. TUAN DAUD BIN DATO HAJI TAHA (Batu Pahat).

Yang Berhormat TUAN HAJI DASUKI BIN HAJI AHMAD (Tumpat).

- „ TUAN EDMUND LANGGU ANAK SAGA, P.B.S. (Saratok).
- „ DATUK EDWIN ANAK TANGKUN, P.N.B.S., P.B.S., A.B.S. (Batang Lupar).
- „ TUAN FUNG KET WING (Sandakan).
- „ TUAN NEWMAN GABAN (Bandau).
- „ TUAN GOOI HOCK SENG (Bukit Bendera).
- „ TUAN V. GOVINDARAJ, A.M.N., P.J.K. (Pelabuhan Kelang).
- „ DATUK HARRIS BIN MOHD. SALLEH, S.P.D.K., S.P.M.J. (Ulu Padas).
- „ TUAN HASSAN BIN HAJI MOHAMED, K.M.N., A.M.N. (Rantau Panjang).
- „ TUAN HASSAN ALBAN BIN HAJI SANDUKONG, J.P. (Labuk Sugut).
- „ DATO DR HEE TIEN LAI, D.S.I.J., A.M.N., P.I.S., B.S.I., J.P. (Ayer Hitam).
- „ TUAN IBRAHIM AZMI BIN HASSAN (Kuala Nerus).
- „ TUAN ISMAIL BIN ARSHAD, A.M.K. (Jerai).
- „ TUAN ISMAIL *alias* MANSOR BIN SAID, A.M.N. (Kemaman).
- „ DATO JAMALUDDIN BIN HAJI SUHAIMI, D.P.M.S., A.M.N., P.J.K. (Sabak Bernam).
- „ TUAN JUSTINE ANAK JINGGUT (Ulu Rajang).
- „ DATO' SRI HAJI KAMARUDDIN BIN HAJI MOHD. ISA, S.P.M.P., K.M.N., J.P. (Larut).
- „ TUAN KAN YAU FA, A.S.D.K. (Tawau).
- „ TUAN KARPAL SINGH (Jelutong).
- „ TUAN KHADRI BIN SABRAN (Tenggaroh).
- „ TUAN MARK KODING (Kinabalu).
- „ DR KOH TSU KOON (Tanjong).
- „ DATO LEE BOON PENG, D.S.N.S., A.M.N., P.J.K., J.P. (Mantin).
- „ TUAN LEE LAM THYE (Kuala Lumpur Bandar).
- „ DR LEO MICHAEL TOYAD (Mukah).
- „ DATUK LEONARD LINGGI ANAK JUGAH, P.N.B.S., P.B.S. (Kapit).
- „ DATO LEW SIP HON, D.P.M.S., J.M.N. (Shah Alam).
- „ TUAN LIM KIT SIANG (Kota Melaka).
- „ TUAN LIM LIANG SENG (Kinta).
- „ TUAN LING SIE MING (Sibu).
- „ TUAN MAMAT GHAZALEE BIN ABDUL RAHMAN, S.M.T., P.J.K. (Ulu Nerus).

Yang Berhormat TUAN MEGAT JUNID BIN MEGAT AYOB (Hilir Perak).

- „ DATO' HAJI MOHAMED BIN HAJI ALI, D.J.M.K., K.M.N., A.M.N., P.B. (Nilam Puri).
- „ TUAN MOHAMED AMIN BIN HAJI DAUD, A.M.N. (Pekan).
- „ TUAN MOHAMED RAZLAN BIN HAJI ABDUL HAMID, P.P.N., P.P.T. (Matang).
- „ DATO' HAJI MOHAMMAD ABU BAKAR BIN RAUTIN IBRAHIM, D.S.D.K., K.M.N. (Kuala Kedah).
- „ TUAN MOHAMMAD IDRIS BIN MOHAMMAD BASRI (Setapak).
- „ TUAN MOHAMMAD YAHYA BIN LAMPONG, A.S.D.K. (Kota Belud).
- „ TUAN MOHAMMED YUSSOFF BIN HAJI YAKOB (Hilir Padas).
- „ TUAN HAJI MOHD. ZAIN BIN ABDULLAH, S.M.K. (Bachok).
- „ TUAN MOKHTARAM BIN RABIDIN, A.M.N., P.P.N., P.I.S. (Pontian).
- „ TUAN MUTANG TAGAL (Bukit Mas).
- „ TUAN NG CHENG KUAI (Lumut).
- „ DATO' HAJI NGAH BIN HAJI ABDUL RAHMAN, S.P.M.J., S.S.I.J., P.I.S., B.S.I., A.M.N., J.P. (Ledang).
- „ TUAN HAJI NIK ABDUL AZIZ BIN NIK MAT, K.M.N., J.P. (Pengkalan Chepa).
- „ TUAN OMAR BIN ABDULLAH (Tampin).
- „ TUAN OTHMAN BIN ABDUL (Ulu Muda).
- „ DATUK PENGIRAN OTHMAN BIN HAJI PENGIRAN RAUF, P.G.D.K., A.D.K. (Kimanis).
- „ TUAN PATRICK ANEK UREN (Mas Gading).
- „ TUAN QUAH WEE LIAM, P.I.S., B.S.I. (Kluang).
- „ TUAN RICHARD DAMPENG ANAK LAKI (Serian).
- „ DATO' HAJI SAIDIN BIN HAJI MAT PIAH, D.P.M.P., P.M.P., A.M.N., P.J.K. (Padang Rengas).
- „ TUAN SEOW HUN KHIM (Bukit Mertajam).
- „ TUAN HAJI SEROJI BIN HAJI HARON, A.M.N., P.P.N., B.K.M. (Baling).
- „ TUAN SHAMSURI BIN MD. SALEH, A.M.N., P.K.T., J.P. (Balik Pulau).
- „ TUAN SIM KWANG YANG (Bandar Kuching).
- „ TAN SRI DATO' SYED AHMAD SHAHABUDDIN AL-HAJ, P.S.M., S.P.M.K., S.S.D.K., P.N.B.S., P.G.D.K., J.M.N., J.P. (Padang Terap).
- „ TUAN TAN KOON SWAN, A.M.P., J.P. (Damansara).
- „ TUAN TAN KOK HOOI (Padang Serai).
- „ DR TAN SENG GIAW (Kepong).

Yang Berhormat TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).

- „ TUAN TING LING KIEW (Bintulu).
- „ WAN ABU BAKAR BIN WAN MOHAMAD (Jerantut).
- „ WAN IBRAHIM BIN WAN ABDULLAH (Pasir Mas).
- „ WAN MOHD. NAJIB BIN WAN MOHAMAD (Pasir Puteh).
- „ WAN ZAINAB BINTI M. A. BAKAR, A.M.N., P.J.K. (Sungai Petani).
- „ TUAN YAHYA BIN HAJI ZAKARIA, P.P.T. (Bagan Datok).
- „ TUAN YEW FOO WENG (Menglembu).
- „ DATIN PADUKA ZALEHA BINTI ISMAIL, D.P.M.S., S.M.S., K.M.N.
(Tanjong Karang).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Datuk Azizul Rahman bin Abdul Aziz.

Ketua Penolong Setiausaha: Haji Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abdul Hamid.

Penolong Setiausaha: Abdullah bin Abdul Wahab.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Penyunting Kanan: Yahya Manap.

Penyunting: P. B. Menon.

Penyunting: Haji Osman bin Sidik.

Pemberita-pemberita:

N. Ramaswamy.

Louis Yeoh Sim Ngoh.

Haji Abdul Rahman bin Haji Abu Samah.

Suhor bin Husin.

Amran bin Ahmad.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof.

Margaret Chye Kim Lian.

Puan Kong Yooi Thong.

Juliah binti Awam.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Hassan.

Shamsiah binti Mohd. Yusof.

Hajjah Kalsom binti Ghazali.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Musa bin Alang Ahmad.

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Rabu, 19hb Oktober, 1983

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusi-*
kan Mesyuarat)**JAWAPAN-JAWAPAN
MULUT BAGI
PERTANYAAN-
PERTANYAN****KEBERSIHAN SUNGAI-SUNGAI**

1. Datuk Jamaluddin bin Haji Suhaimi minta Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar menyatakan adakah Kerajaan sedar bahawa kebersihan sungai-sungai adalah penting, jika sedar, nyatakan sungai-sungai mana yang dalam pemerhatian dan kawalan Kementerian ini.

Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar (Datuk Amar Stephen Yong Kuet Tze): Tuan Yang Dipertua, Kerajaan memang sedar betapa pentingnya kebersihan sungai-sungai. Negara kita adalah bergantung kepada sungai-sungai untuk sumber utama air bagi bekalan kegunaan umum serta aktiviti-aktiviti pertanian dan perindustrian. Sejajar dengan kesedaran ini, Kementerian saya semenjak tahun 1978 telah berusaha, sebagai permulaannya, mengadakan rangkaian stesyen-stesyen pengawasan yang meliputi Semenanjung Malaysia.

Mulai daripada tahun semasa, program ini telah diperluaskan untuk merangkumi seluruh negara. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, tanggungjawab atas kawalan sungai-sungai ialah terletak di bawah jagaan

tiap-tiap Kerajaan Negeri, khususnya Jabatan Parit dan Taliair Negeri-negeri masing-masing.

Senarai sungai-sungai yang diawasi adalah terlalu panjang untuk saya huraikan memandangkan ianya meliputi 78 sungai utama, (57 di Semenanjung Malaysia, 11 di Sarawak dan 10 di Sabah). Bagi menjimatkan masa Dewan yang mulia ini dan dengan izin Tuan Yang Dipertua Dewan, senarai sungai-sungai yang dimaksud itu akan dihantar secara bertulis kepada Ahli Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua: Baik.

Tuan Lee Lam Thye: Tadi Yang Berhormat Menteri ada menyatakan bahawa perkara tentang kebersihan sungai adalah diletak di bawah Kerajaan-kerajaan Negeri. Di sini suka saya mendapat tahu daripada Yang Berhormat Menteri yang berkenaan sejauh mana Kerajaan-kerajaan Negeri ini telah mengambil tindakan untuk melaksanakan arahan daripada Kementerian yang berkenaan dalam kerja membersihkan sungai-sungai.

Datuk Amar Stephen Yong Kuet Tze: Tuan Yang Dipertua, Kementerian saya bercadang meminta semua pihak berkuasa, termasuklah negeri-negeri masing-masing yang mempunyai tanggungjawab aktiviti-aktiviti seperti pembangunan pertanian yang menyebabkan pencemaran, untuk merangkakan suatu rancangan yang sesuai supaya suatu tindakan bersama dapat diambil untuk mengendalikan pencemaran seumpama itu.

Tuan Daud bin Dato' Haji Taha: Mengikut jawapan daripada Yang Berhormat Menteri, beliau ada mempunyai list sebanyak 78 buah sungai. Jadi saya percaya tentulah sekiranya saya tanya satu daripada sungai itu adalah dalam pengetahuan beliau, iaitu mengenai Sungai Batu Pahat. Sungai Batu Pahat, kepala sungai itu telah menjadi tohor dan menyebabkan sampah-sampah tersangkut di kepala sungai tersebut. Selain daripada itu sungai tersebut telah menjadi begitu tohor menyebabkan bah di Batu Pahat selalu berlaku. Jadi, apakah tindakan Kementerian untuk menentukan supaya air sungai itu bersih dan juga koordinasi yang telah diadakan dengan Kerajaan Negeri Johor, khasnya Jabatan Parit dan Taliair.

Datuk Amar Stephen Yong Kuet Tze: Tuan Yang Dipertua, Jabatan Alam Sekitar, dalam Kementerian saya sedang menguatkuasakan perbekalan Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 dan Peraturan-peraturan di bawahnya untuk menentukan supaya effluent yang dikeluarkan daripada kilang-kilang tidak melebihi paras-paras yang ditetapkan. Tindakan ke atas kilang-kilang yang melanggar undang-undang ialah secara memberi amaran, menghadapkan tuanpunya kilang ke mahkamah serta penggantungan dan, jika perlu, pembatalan lesen.

Tuan Sim Kwang Yang: Soalan tambahan, Tuan Yang Dipertua. Apa yang saya ingin membentangkan kepada Yang Berhormat Menteri ialah apakah langkah pentadbiran yang akan diambil, apakah langkah perundangan yang akan diambil oleh Kementerian beliau untuk memastikan industri-industri swasta tidak akan membuang industrial effluent di dalam sungai-sungai di negara kita.

Datuk Amar Stephen Yong Kuet Tze: Tuan Yang Dipertua, saya

meminta Ahli Yang Berhormat membaca Akta Kualiti Alam Sekeliling, 1974.

Tuan Yang Dipertua, Soal penghabisan.

Datin Paduka Zaleha binti Ismail: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Saya ingin mengetahui daripada Yang Berhormat Menteri mengikut apa yang saya faham iaitu yang menyebabkan pencemaran di sungai-sungai terutamanya di Sungai Selangor yang terlibat dalam kawasan saya ialah lombong-lombong, kilang-kilang dan juga pembangunan-pembangunan di sekitar kawasan sungai tersebut. Adakah Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar bersama-sama dengan pihak berkuasa Kerajaan Negeri memberikan syarat-syarat tertentu sebelum mereka ini dibenarkan menjalankan perusahaan mereka di kawasan-kawasan yang berkenaan dan apakah syarat-syarat itu.

Datuk Amar Stephen Yong Kuet Tze: Tuan Yang Dipertua, saya akan mengambil perhatian teguran Ahli Yang Berhormat.

MODAL PELABURAN KETURUNAN

2. Tuan Peter Chin Gan Oon minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan apakah langkah-langkah Kementeriannya telah ambil bagi 6 bulan yang kedua tahun ini untuk membetulkan (reverse) keturunan pelaburan lebih kurang 60% dalam nilai atas 6 bulan yang pertama tahun ini berbanding dengan tempoh yang sama pada tahun lepas.

Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Tuan Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin): Tuan Yang Dipertua, untuk pengetahuan Ahli Yang Berhormat cadangan modal pelaburan dalam projek-projek

perkilangan yang telah diberikan kelulusan pada 6 bulan yang pertama pada tahun 1982 dan tahun 1983 adalah sebanyak \$2,775.3 juta dan \$1,146.5 juta masing-masing.

Angka-angka ini memang benar menunjukkan adanya penurunan cadangan modal pelaburan lebih kurang 60% dalam 6 bulan yang pertama tahun ini berbanding dengan tempoh yang sama pada tahun yang lepas. Walau bagaimanapun, perlu diperhatikan bahawa cadangan modal pelaburan yang tinggi pada 6 bulan yang pertama pada tahun 1982 adalah kerana dua projek besar yang dianjurkan oleh Kerajaan yang telahpun diluluskan. Dua projek besar ini ialah ASEAN Bintulu Fertiliser Company Sdn. Bhd. yang ditempatkan di Bintulu, Sarawak dengan modal sebanyak \$700 juta dan Sabah Iron and Steel Company Sdn. Bhd. dengan modal sebanyak \$738.5 juta. Cadangan modal pelaburan dalam kedua-dua projek besar ini adalah sebanyak \$1,438.5 juta atau 52% daripada jumlah cadangan modal pelaburan dalam semua projek yang diluluskan pada 6 bulan yang pertama tahun 1982.

Jika cadangan modal pelaburan dalam kedua-dua projek besar tersebut tidak diambil kira jumlah cadangan modal pelaburan pada 6 bulan yang pertama tahun 1982 adalah sebanyak \$1,336.8 juta berbanding dengan cadangan modal pelaburan pada 6 bulan yang pertama tahun 1983 yang berjumlah sebanyak \$1,146.5 juta iaitu menunjukkan penurunan sebanyak 14% sahaja. Kadar penurunan 14% ini tidaklah membimbangkan memandangkan kepada kemelesetan ekonomi yang sedang dihadapi di seluruh dunia pada masa ini.

Seperti masa yang lalu, Kementerian saya akan terus mempergiatkan aktiviti-aktiviti untuk menggalakkan pelaburan tempatan

dan menambahkan pengaliran masuk pelaburan daripada negara-negara asing ke Malaysia. Kerajaan juga akan berusaha untuk memperbaiki kemudahan pasaran serta menentukan supaya iklim pelaburan adalah sentiasa menarik.

Untuk maklumat tambahan kepada Ahli Yang Berhormat, cadangan modal pelaburan bulan Januari hingga Ogos iaitu dalam tempoh 8 bulan tahun 1982 ialah lebih kurang \$1,668.4 juta tanpa mengambil kira cadangan modal pelaburan dalam projek-projek besar yang dianjurkan oleh Kerajaan.

Jumlah cadangan modal pelaburan pada jangka masa yang sama juga bagi tahun ini iaitu 1983 ialah lebih kurang \$1,729.7 juta berbanding dengan \$1,698.4 juta bagi tempoh yang sama pada tahun 1982. Ini sebenarnya menunjukkan peningkatan sebanyak lebih kurang 2%

Tuan Ng Cheng Kuai: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Saya ingin tahu sama ada Kementerian Yang Berhormat Timbalan Menteri telah mengenalpastikan sebab-sebabnya pelabur-pelabur asing lebih memilih negara-negara membangun lain daripada Malaysia. Jika ya, apakah sebab-sebab yang berkenaan.

Tuan Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin: Tuan Yang Dipertua, pandangan Ahli Yang Berhormat itu sebenarnya adalah kurang tepat sebab daripada angka-angka yang saya sebutkan tadi dan juga berdasarkan kepada angka-angka pada tahun-tahun sebelum ini bahawa jumlah pelaburan asing sudah pun bertambah dan saya tidak pasti bahawa tawaran dan iklim pelaburan yang wujud di dalam negara-negara lain di sekitar ini adalah lebih baik daripada apa yang wujud dalam negara kita. Oleh sebab itulah maka saya sebutkan tadi pelaburan-pelaburan asing pada keseluruhannya dalam tempoh-

tempoh beberapa tahun kebelakangan ini adalah lebih banyak daripada tahun-tahun sebelumnya.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Yang Dipertua, antara langkah-langkah yang diambil oleh Kementerian yang berkenaan untuk membetulkan masalah keturunan pelaburan, suka saya bertanya Yang Berhormat Timbalan Menteri yang berkenaan sama ada Kementerian yang berkenaan bercadang melibatkan pejabat-pejabat perdagangan kita di luar negeri supaya memainkan satu peranan yang lebih agresif untuk menarik lebih ramai bakal-bakal pelabur di negara kita.

Tuan Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin: Tuan Yang Dipertua, sememangnya menjadi tanggungjawab kita dan khususnya tanggungjawab Pesuruhjaya-pesuruhjaya Perdagangan kita yang kita tempatkan di negara-negara asing untuk menentukan supaya kita dapat menarik lebih banyak lagi minat daripada pelabur-pelabur asing untuk menanam modal di dalam negara kita, lebih-lebih lagi dalam keadaan sekarang ini Kerajaan menekankan meningkatkan lagi usaha untuk memperbanyakan kegiatan-kegiatan ekonomi dan juga meningkatkan taraf perindustrian dan oleh sebab itu kita sentiasa memberikan berbagai-bagai arahan dan juga meminta supaya Pesuruhjaya-pesuruhjaya Perdagangan yang kita tempatkan di negara-negara itu mengambil langkah-langkah yang lebih tegas untuk mengadakan lebih banyak perjumpaan-perjumpaan menganjurkan lebih banyak seminar dan juga perbincangan-perbincangan dengan bakal-bakal pelabur di dalam negara-negara itu dan menarik minat mereka untuk datang meninjau kemungkinan-kemungkinan pelaburan di sini dan saya kira setakat ini kesan yang telah pun diambil adalah amat menggalakkan sekali.

Tuan Yang di-Pertua: Menglembu, soalan penghabisan.

Tuan Yew Foo Weng: Soalan tambahan. Dalam jawapan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi beliau ada menyatakan satu sebab kejatuhan jumlah pelabur-pelabur di negara kita ini disebabkan oleh kemelesetan ekonomi dunia. Tetapi pada pendapat saya industri high technology di dalam dunia masih berkembang. Adakah pihak Kementerian bercadang menjalankan langkah-langkah yang tegas untuk menarik industri high technology ini ke Malaysia dan untuk contoh, Singapura berjaya menarik industri tersebut, kenapakah kita tidak boleh berbuat begitu.

Tuan Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin: Tuan Yang Dipertua, memanglah dari segi perkembangan perindustrian di dalam negara kita industri-industri yang menggunakan teknologi yang tinggi boleh dianggap sebagai bidang industri yang agak baru. Dalam hal ini Kerajaan sendiri mempelopori usaha-usaha untuk memperkenalkan teknologi-teknologi ini dengan menanam modal dalam projek-projek sebagaimana yang saya sebutkan tadi. Saya tidak fikir bahawa hanya negara-negara lain sahaja dapat menawarkan kemudahan-kemudahan itu bahkan saya ingin menyatakan setakat ini pun sudah ada pihak swasta yang telah pun mula melabur dalam kegiatan-kegiatan yang menggunakan teknologi yang tinggi. Umpamanya saya ingin menyebutkan dalam bidang elektrik dan elektronik, dan ini boleh dikatakan negara kita sebuah negara yang agak terkemuka dalam bidang elektronik dengan mengemukakan teknik-teknik pengeluaran dengan cara yang moden.

Demikian juga dalam industri yang berasaskan petro-kimia, sekarang ini sudahpun banyak syarikat-syarikat yang sudah pun diluluskan lesen untuk memulakan kerjanya dan

menjalankan kegiatan-kegiatan yang menggunakan teknologi yang tinggi. Oleh sebab itu saya yakin perkembangan ini akan bertambah lebih pesat lagi dengan kemudahan-kemudahan dan galakan yang diberikan oleh Kerajaan kita.

PENAGIH DADAH—RAWATAN

3. Tuan Lee Lam Thye minta Menteri Dalam Negeri menyatakan jumlah penagih dadah yang telah dimasukkan untuk rawatan pemulihan pada 30-9-83 dan daripada jumlah tersebut berapa pula yang melarikan diri dan berapa pula yang berjaya ditangkap semula dan apakah langkah yang telah diambil untuk memperbaiki keadaan di pusat-pusat pemulihan itu supaya mereka mudah dipulihkan.

Timbalan Menteri Dalam Negeri (Tuan Mohd. Kassim bin Ahmed): Tuan Yang Dipertua, Kementerian dalam Negeri mengambil alih perkhidmatan rawatan dan pemulihan penagih dadah pada 1hb Mei 1983. Sejak tarikh itu sehingga 30hb September 1983 seramai 1,201 orang penagih dadah telah dimasukkan ke Pusat-pusat Pemulihan. Dalam tempoh yang sama seramai 277 orang penagih-penagih dadah telah melarikan diri dan seramai 79 orang dari mereka telah ditangkap semula.

Untuk memulihkan penagih-penagih dadah berbagai langkah telah diambil dari segi fizikal, mental, sosial dan vokasional dengan mengadakan kemudahan-kemudahan seperti latihan jasmani dan berkawad, rundingcara, latihan vokasional, pendidikan sivik dan tatanegara, bimbingan agama serta rekreasi.

Tuan Chan Kok Kit: Soalan tambahan, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri beritahu apakah tindakan yang akan diambil untuk menghalang penagih-penagih dadah yang dipukul oleh kakitangan-kakitangan di Pusat-pusat Pemulihan?

Tuan Mohd. Kassim bin Ahmed: Tuan Yang Dipertua, saya tidak faham soalan Ahli Yang Berhormat itu.

Dato' Haji Saidin bin Haji Mat Piah: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri telah menerangkan berbagai-bagai kaedah untuk merawat penagih-penagih dadah di Pusat-pusat Pemulihan. Saya ingin bertanya selain daripada kaedah-kaedah itu, apakah jenis ubat-ubatan yang diberi kerana dari pengalaman-pengalaman yang diketahui bahawa mereka yang telah menjadi penagih dadah itu telah merosakkan kesihatan mereka dan selain daripada apa yang diberinya, apakah jenis ubat-ubatan juga ditimbang untuk memberi rawatan?

Soalan yang kedua, adakah mereka yang sudah pulih diterima semula untuk dirawat di Pusat-pusat Pemulihan sekarang sekiranya apabila mereka balik ke pangkuan masyarakat, tabiat penagihan dadah itu berbalik semula?

Soalan yang ketiga, apakah latihan-latihan kemahiran yang diberikan kepada mereka yang telah pulih, agar dapat penagih-penagih dadah itu memulakan hidup baru yang lebih terjamin apabila mereka keluar daripada Pusat-pusat Pemulihan?

Tuan Mohd. Kassim bin Ahmed: Tuan Yang Dipertua, mengenai rawatan di Pusat-pusat Pemulihan Dadah, kita memberi rawatan mengikut keadaan kesihatan penghuni masing-masing dan rawatan ini diberi oleh doktor yang mempunyai kepakaran bersangkutan dengan masalah ini.

Yang kedua berhubung dengan langkah-langkah yang perlu diambil supaya penghuni-penghuni atau penagih-penagih dadah tidak lagi menjadi penagih setelah mereka pulih.

Ini, sebenarnya, adalah sesuatu, di mana masyarakat sendiri terpaksa mengambil peranan masing-masing. Jangan hanya menyerah perkara yang penting ini, kepada Kerajaan semata-mata atau kepada pegawai pemulihan semata-mata.

Berhubung dengan latihan-latihan yang diberi di Pusat-pusat Pemulihan, sukalah saya nyatakan bahawa pihak kami melatih penghuni-penghuni dalam bidang-bidang pertanian, pertukangan dan perusahaan-perusahaan yang lain dan pihak kami jua pada hari ini telah meminta private sector iaitu dari segi memulihkan penagih-penagih ini, memberi sumbangan yang berbentuk pembekalan alat-alat kelengkapan, kemudahan latihan kemahiran dan sebagainya. Bagi mereka yang pulih atau yang telah pun pulih, kami berseru juga kepada pihak swasta untuk membuka peluang seluas-luasnya kepada penagih-penagih ini, ataupun bekas-bekas penagih ini, bagi menjawat jawatan yang sesuai. Dan pihak kami akan bersama-sama mengawasi disiplin mereka supaya produktiviti, tidak terjejas.

Tuan Yang Dipertua: Ahli Yang Berhormat dari Ulu Terengganu, soalan penghabisan.

Tuan Alias bin Md. Ali: Soalan tambahan, oleh kerana memandangkan masalah besar yang dihadapi sekarang bahawa bekas-bekas penagih dadah ini tidak diterima oleh masyarakat dan tidak dapat menjadi satu tenaga yang produktif kepada negara, maka adakah pihak Kementerian bercadang hendak mendirikan kilang-kilang khas di kawasan-kawasan yang tertentu yang dekat dengan kawasan pemulihan ini supaya apabila penagih-penagih dadah yang sudah dipulihkan itu dapat berkhidmat dan bekerja di kilang-kilang yang didirikan khas untuk mereka itu supaya tenaga mereka itu

akan kembali menjadi satu tenaga produktif dan memberi sepenuh sumbangan kepada negara.

Tuan Mohd. Kassim bin Ahmed: Tuan Yang Dipertua, cadangan Ahli Yang Berhormat itu memang boleh diambil perhatian yang serius.

AKTA PAJAK GADAI

4. Tuan Haji Azharul Abidin bin Haji Abdul Rahim minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan adakah beliau sedar bahawa kedai pajak gadai yang ada di negara ini adalah lebih menyusahkan pelanggan-pelanggannya yang miskin oleh kerana kadar bunga atau faedah yang tinggi yang dikenakan kadang-kadang bertentangan dengan Akta Pajak Gadai hingga ramai orang-orang miskin telah tidak mampu menebus barang-barang yang mereka gadai kerana mereka tidak diterangkan oleh pemajak-pemajak ini mengenai tempoh untuk menebus barang gadaian mereka. Adakah beliau akan mengarahkan Jabatan berkenaan membuat pemeriksaan yang kerap ke atas kedai-kedai pajak itu.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan (Tuan S. Subramaniam): Tuan Yang Dipertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kedai-kedai pajak gadai di negara ini telah memberi kemudahan perkhidmatan kredit yang tidak banyak formality kepada orang-orang yang miskin dengan mengenakan kadar faedah seperti yang telah ditetapkan dalam Peraturan-peraturan Pemegang Pajak Gadai 1972.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian saya sentiasa mengambil berat di dalam menentukan pelanggan-pelanggan tidak tertipu. Sekiranya Ahli Yang Berhormat mempunyai bukti-bukti yang nyata ada pelanggan-pelanggan

dikenakan kadar faedah yang bertentangan dengan Peraturan-peraturan Pemegang Pajak Gadai tersebut oleh kedai pajak gadai yang berlesen, saya berharap Ahli Yang Berhormat dapat memaklumkan kepada Kementerian saya dan tindakan yang sewajarnya akan diambil.

Tuan Abdul Rahman bin Suliman:

Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Mengikut apa yang diketahui terdapat kedai-kedai pajak gadai ini yang telah melakukan penyelewengan-penyelewengan daripada Akta Pajak Gadai. Umpamanya di dalam Akta Pajak Gadai pelanggan-pelanggan akan diberitahu seminggu sebelum tarikh gadaianya tamat tetapi terdapat kedai-kedai pajak gadai yang memberitahu kepada pelanggan-pelanggannya setelah tarikh tamat itu dan membelakangkan tarikh pemberitahuan itu. Jadi adakah Kementerian sedar? Sekiranya Kementerian tidak sedar perkara ini bagaimanakah pihak yang berkenaan boleh mengesan penyelewengan-penyelewengan yang dilakukan oleh kedai-kedai pajak gadai ini kepada pelanggan-pelanggannya?

Tuan S. Subramaniam: Tuan Yang Dipertua, Kementerian saya sedar bahawa ada pemegang lesen pajak gadai yang melakukan penyelewengan dari masa ke semasa dan atas maklumat-maklumat yang kita terima telah pun mengambil tindakan terhadap mereka yang membuat penyelewengan. Saya berharap kalau Ahli Yang Berhormat masih ada butir-butir atau bukti-bukti yang nyata, silalah kemukakan kepada Kementerian dan kita akan mengambil tindakan kepada pemegang lesen pajak gadai yang menyeleweng daripada Akta tersebut.

Tuan Haji Azharul Abidin bin Haji Abdul Rahim: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Bahawa pajak gadai

ini warna kertasnya putih dan tulisannya merah. Ini bukannya dari segi kadar faedah tetapi dari segi kadar mereka menipu pelanggan-pelanggan. Apabila tulisannya merah maka dicapnya lebih kurang sama besar dengan tulisan itu di atas kertas itu juga-tenggelam, bilakah masa pajak ini berakhir, maka luncurlah barang itu.

Yang kedua, adakah Kerajaan bercadang untuk mengadakan satu konsep pajak gadai Islam untuk dilaksanakan di negara ini?

Tuan S. Subramaniam: Tuan Yang Dipertua, tentang kertas ataupun resit yang digunakan oleh pemegang lesen pajak gadai yang tidak sesuai seperti kertas putih dan tulisannya merah, kita telah pun membuat peraturan-peraturan yang baru dan sedang mengadakan perbincangan dengan Persatuan Pajak Gadai untuk memperbaiki keadaan seperti yang dilaporkan oleh Ahli Yang Berhormat.

Tentang cadangan Ahli Yang Berhormat untuk mengadakan pajak gadai atas dasar Islam, ini adalah dikaji oleh Jabatan Perdana Menteri.

Tuan Yahya bin Haji Zakaria: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Pajak gadai ini adalah merupakan satu tempat untuk rakyat yang miskin khususnya di luar bandar untuk menggadaikan barang-barang mereka yang berupa emas dan sebagainya. Satu penindasan yang begitu berleluasa, saya rasa ialah dari segi tuan-tuan punya pajak gadai ini menilai barang-barang yang digadai oleh orang-orang yang susah ini.

Saya ingin tahu adakah Kementerian ini menetapkan satu garis panduan atau apakah caranya supaya tidak berleluasa di mana tuan punya pajak gadai ini dengan sesuka hati sahaja menetapkan nilai barang yang digadai itu sebagai penganiayaan kepada yang menggadai.

Tuan S. Subramaniam: Tuan Yang Dipertua, mengikut Akta dan peraturan, pemegang-pemegang lesen pajak gadai tidak bolehlah menentukan nilai barang-barang yang dipajak dengan sesuka hati mereka. Tetapi adalah cara-cara yang tertentu mereka harus patuhi mengikut Akta dan kalau ada bukti-bukti, kita boleh siasat. Sukalah saya menerangkan bahawa ramai pelanggan-pelanggan yang menggunakan pajak gadai biasanya malu dan tidak menentukan bahawa barang yang dipajak itu ditentukan nilainya tetapi menyerahkan kepada pemegang lesen pajak gadai membuat nilai yang betul. Oleh kerana itu, ada masalah yang timbul dan kalau ada bukti-bukti ataupun aduan-aduan kita boleh buat siasatan dan tindakan sewajarnya boleh diambil ke atas pemegang lesen pajak gadai itu.

KAPAL TERBANG RADAR “GRUMMAN HAWKEYE” DIBELI OLEH SINGAPURA—KESAN

5. Tuan Mamat Ghazalee bin Abdul Rahman minta Menteri Pertahanan menyatakan sama ada pembelian kapal-kapal terbang radar “Grumman E-2C Hawkeye Early Airborne Warning and Control System” oleh Kerajaan Singapura boleh memberi juga faedah kepada Malaysia. Adakah kesan-kesan buruknya yang dijangka terhadap Malaysia dan Rantau Asia Tenggara.

Timbalan Menteri Pertahanan (Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha): Tuan Yang Dipertua, perhubungan kita dengan Kerajaan Singapura pada masa ini adalah baik. Walaupun Malaysia dan Singapura belum ada perjanjian pertukaran maklumat ketenteraan bersama, saya percaya apa jua maklumat yang diperolehi oleh Singapura daripada kapalterbang tersebut yang menyentuh kepentingan pertahanan bersama antara Malaysia

dan Singapura akan disampaikan kepada kita, kerana pertahanan kedua-dua negara adalah saling bergantung (indivisible). Oleh itu pembelian kapal terbang tersebut secara langsung memberi faedah kepada Malaysia.

Dalam hubungan baik yang sedia wujud sekarang, kesan buruk dari pembelian kapal terbang tersebut kepada Malaysia dan rantau Asia Tenggara adalah tidak timbul.

Tuan Peter Chin Gan Oon: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Apakah jenis sistem amaran awal yang kita punya dan sama ada berguna membeli peralatan radar sophisticated jika kita tidak mencukupi kapal terbang penangkis untuk membenteras sebarang ugutan di udara yang didedahkan oleh radar begini.

Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha: Minta ulang.

Tuan Yang Dipertua: Bolehkah diulang, nampaknya susah, sebab ada teknikal sedikit.

Tuan Peter Chin Gan Oon: Apakah jenis sistem amaran awal yang kita punya dan sama ada berguna membeli peralatan radar yang sophisticated jika kita tidak mencukupi kapal terbang penangkis untuk membenteras sebarang ugutan di udara yang didedahkan oleh radar begini.

Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha: Tuan Yang Dipertua, untuk soalan yang pertama daripada Ahli Yang Berhormat itu, kita tidak mempunyai jenis kapal terbang amaran awal di Malaysia ini, kerana kapal terbang jenis “Hawkeye” yang dibeli oleh negara Singapura itu adalah satu perkembangan yang baru, yang baru wujud dalam dunia ketenteraan.

Saya ingin menafikan tuduhan kedua Yang Berhormat itu bahawa kita tidak mempunyai kapal terbang untuk menangkis serangan dari luar. Tetapi kita mempunyai kemudahan-kemudahan untuk menangkis sekiranya ada serangan dari luar negara.

Tuan Sim Kwang Yang: Tuan Yang Dipertua, dalam jawapan kepada soalan pokok Timbalan Menteri Pertahanan sebutkan bahawa walaupun perhubungan di antara negara Singapura dengan negara kita sangat baik, tetapi belum ada apa-apa perjanjian untuk pertukaran maklumat-maklumat ketenteraan.

Soalan saya ialah adakah Kerajaan kita bercadang untuk mengadakan perbincangan bagi meneliti kemungkinan untuk mengadakan pertukaran maklumat-maklumat pertahanan, maklumat-maklumat ketenteraan bukan dengan Singapura sahaja tetapi dengan semua negara anggota ASEAN.

Abang Abu Bakar bin Datu Abang Haji Mustapha: Tuan Yang Dipertua, berkenaan dengan perhubungan di antara negara kita dengan Singapura, kedua-dua negara ini ialah ahli dalam Peraturan Pertahanan Lima Negara atau, dengan izin, Five Power Defence Arrangement bersama-sama dengan Australia, New Zealand dan United Kingdom. Di bawah peraturan ini kita mempunyai satu jawatankuasa di bawah Integrated Air Defence System atau Sistem Pertahanan Udara Yang Disatukan yang ditempatkan di Butterworth. Dengan adanya maklumat-maklumat yang perlu kepada kedua buah negara itu dapatlah disalurkan menerusi IADS di Butterworth. Begitu juga dari segi Kementerian Pertahanan Malaysia dengan Kementerian Pertahanan Singapura, pegawai-pegawai tentera dan awam kedua-dua Kementerian ini berhubung rapat dan sekiranya ada

maklumat-maklumat yang kita kehendak dari pada satu negara dengan satu negara yang lain, ini sedang dijalankan, diteruskan dengan senang-lenang.

Berkenaan dengan perhubungan maklumat-maklumat ketenteraan dari pada negara-negara ASEAN, Tuan Yang Dipertua, kita mempunyai hubungan dua hala di antara Malaysia dengan Indonesia, di antara Malaysia dengan Thailand di bawah, dengan izin, General Border Committee dan Regional Border Committee. Kita selalu memberi pertukaran maklumat berkenaan dengan keselamatan antara kedua-dua negara kita.

Tuan Mamat Ghazalee bin Abdul Rahman: Soalan tambahan, Tuan Yang Dipertua. Saya hendak bertanya berkenaan dengan pembelian kapal terbang ini, adakah bermakna bahawa pertahanan udara negara Singapura itu lebih ke depan dan lebih advanced, lebih superior daripada pertahanan udara negara kita sendiri.

Yang keduanya, adakah ini juga bermakna bahawa segala pergerakan kapal-kapal terbang negara kita akan sentiasa dapat dikesan oleh negara Singapura.

Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha: Tuan Yang Dipertua, berkenaan dengan soalan Yang Berhormat itu, dengan mempunyai kemudahan di bawah Hawkeye Early Airborne Warning System oleh negara Singapura, maka beliau menyatakan bahawa Singapura ini more advanced daripada Malaysia. Advanced atau tidak itu pada fikiran saya sangat relative term, dengan izin, bahawa kita mempunyai kemampuan kita sendiri yang disebutkan dalam Angkatan Tentera Udara kita untuk memperolehi maklumat-maklumat yang tertentu untuk kegunaan Angkatan Tentera kita.

Berkenaan dengan bahawa mereka yang di Singapura, boleh mengesan sekiranya kapal terbang kita keluar dari udara. Sebenarnya di bawah perjanjian Civil Aviation di antara Singapura dan Malaysia kalau tidak salah saya Changi Airport mempunyai tanggungjawab untuk menjaga ruang angkasa (udara) yang berdekatan dengan Johor. Walau tidak ada Hawkeye pun mereka di bawah perjanjian ini untuk menjagakan ruang angkasa dekat Malaysia dan juga kadang-kadang kalau kapal terbang mereka melalui kawasan dekat Pahang, kapal terbang mereka terpaksa berhubung dengan Subang Airport untuk mendapat maklumat-maklumat yang tertentu.

Tuan Yang Dipertua: Yang Berhormat dari Matang yang penghabisan.

Tuan Mohamad Razlan bin Haji Abdul Hamid: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Berhubung dengan masalah pembelian kapal terbang radar oleh Kerajaan Singapura ini, tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan bahawa memberi faedah kepada negara kita Malaysia dan juga Timbalan Menteri telah menyatakan bahawa di segi pertahanan udara kita, kita ada cukup. Tetapi ingin saya tahu daripada pihak Timbalan Menteri Pertahanan sama ada benar atau tidak bahawa pertahanan ruang udara Malaysia kita ini cuma mempunyai kurang lebih 15 buah F5E dan juga lebih kurang 32 buah sahaja meriam-meriam penangkis kapal terbang untuk mempertahankan negara kita. Adakah ini cukup bagi mempertahankan negara kita Malaysia?

Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha: Tuan Yang Dipertua, untuk mempertahankan negara kita dari serangan daripada Russia ataupun Amerika Syarikat, saya berani menjawab tidak cukup,

tetapi kalau untuk mempertahankan diri daripada ancaman dari negara-negara kecil, saya fikir belum tahu kita kalah (*Ketawa*). Jadi, masalah cukup atau tidak cukup itu juga, dengan izin, relative term, sekiranya Dewan yang mulia ini memberikan peruntukan yang tinggi kepada Kementerian Pertahanan untuk membeli alat-alat sophisticated yang mahal, baru berani saya kata cukup (*Ketawa*).

DOKTOR-DOKTOR KERAJAAN

6. Tuan Quah Wee Liam minta Menteri Kesihatan menyatakan:

- (a) bilangan doktor-doktor yang lulus dari Universiti-universiti kita tiap-tiap tahun;
- (b) bilangan doktor-doktor yang terus berkhidmat di Hospital Kerajaan selepas perkhidmatan Kerajaan wajib mereka;
- (c) bilangan doktor-doktor kontrak di Hospital-hospital Kerajaan; dan
- (d) langkah-langkah diambil untuk mengelak doktor-doktor terutamanya doktor-doktor pakar meninggalkan perkhidmatan Kerajaan.

Timbalan Menteri Kesihatan (Dato' K. Pathmanaban): Tuan Yang Dipertua:

- (a) Bilangan doktor-doktor yang lulus daripada Universiti-universiti tempatan adalah seperti berikut:

1980		138
1981		189
1982		214
1983		202

- (b) Bilangan doktor-doktor yang terus berkhidmat di Hospital Kerajaan setelah tamat 3 tahun perkhidmatan wajib dengan Kerajaan adalah seperti berikut:

1980	..	..	275
1981	..	..	263
1982	..	..	261

- (c) Bilangan doktor-doktor kontrak di Hospital-hospital Kerajaan adalah seramai 201 orang.

- (d) Pihak Kementerian Kesihatan telah pun mengambil beberapa langkah untuk mengelakkan doktor-doktor terutamanya doktor-doktor pakar meninggalkan perkhidmatan Kerajaan. Di antara langkah-langkah yang telah diambil adalah seperti berikut:

- (i) Doktor-doktor yang telah berkhidmat selama lima (5) tahun dan telah disahkan dalam jawatan akan dinaikkan secara otomatik ke peringkat Tingkatan Kanan.
- (ii) Kerajaan menyediakan peluang-peluang melanjutkan pelajaran dengan mengadakan biasiswa untuk mereka yang berminat di bidang-bidang kepakaran dan juga peluang cuti tanpa gaji bagi mereka yang tidak memperolehi biasiswa.
- (iii) Menambah dan menaikkan taraf beberapa jawatan pegawai perubatan dan dengan ini akan menambahkan peluang-peluang kenaikan pangkat bagi mereka.
- (iv) Kerajaan telah meninggikan atau menaikkan kadar-kadar elaun kepakaran dan elaun galakan kesihatan kepada pegawai-pegawai

perubatan pada bulan Mei lalu.

Walau bagaimanapun, seperti yang kita semua sedia maklum walaupun berbagai cara yang dijalankan untuk mengekalkan pegawai-pegawai perubatan untuk berkhidmat dengan Kerajaan namun sebilangan mereka tetap akan meninggalkan perkhidmatan Kerajaan dengan beberapa alasan peribadi.

Tuan Daud bin Dato Haji Taha:

Tuan Yang Dipertua, mengikut jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri doktor-doktor yang telah berhenti dalam tahun 1980, 1981 dan 1982 melebihi daripada doktor-doktor yang lulus di tahun-tahun yang tersebut, ini bermakna jumlah doktor setiap tahun berkurangan.

Soalan saya, adakah Kerajaan bercadang supaya mengurangkan penghijrahan doktor-doktor ini daripada memasuki private practice, membenarkan doktor-doktor ini selepas mereka habis bekerja pada jam 4.00 petang dibenarkan mereka membuat practice sendiri, maknanya double, berkhidmat dengan Kerajaan dan selepas jam 4.00 petang mereka boleh meneruskan practice mereka seperti yang dilakukan di Indonesia.

Dato' K. Pathmanaban: Tuan Yang Dipertua, saya rasa anggapan Ahli Yang Berhormat tadi bahawa lebih ramai meninggalkan perkhidmatan Kerajaan daripada angka yang masuk perkhidmatan adalah salah, keadaannya sebaliknya.

Mengenai beberapa cadangan Ahli Yang Berhormat itu untuk membenarkan doktor-doktor juga dapat practise di sektor swasta selepas masa bertugas mereka, perkara ini adalah satu yang rumit. Tetapi saya dapat mengatakan bahawa pada masa ini Kerajaan sedang mengkaji beberapa aspek penswastaan perkhidmatan Kerajaan itu dan perkara-perkara seperti yang dicadangkan tadi mungkin juga masuk dalam kajian itu.

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang Dipertua, untuk mengadakan satu syarat-syarat perkhidmatan yang adil yang merupakan satu sebab utama di mana ada berlaku doktor-doktor meninggalkan perkhidmatan Kerajaan, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri beritahu bila pihak Kerajaan hendak membetulkan satu tidak keadilan di mana graduate-graduate daripada universiti-universiti atau kolej-kolej yang tidak dijadualkan (unscheduled) di universiti, selepas lulus peperiksaan yang diadakan oleh Lembaga Tempatan Perubatan, mereka tidak ditempatkan di peringkat dengan gaji yang setaraf dengan mereka yang lulus daripada universiti-universiti atau kolej-kolej perubatan yang diiktirafkan sungguhpun mereka dalam taraf yang sama. Kenapa ada perbezaan dan diskriminasi ini?

Dato' K. Pathmanaban: Tuan Yang Dipertua, memanglah benar bahawa gaji permulaan mereka yang lulus daripada kolej-kolej yang tidak diiktirafkan oleh Kerajaan Malaysia tidaklah sama. Gaji mereka, saya rasa pada masa ini, kurang dua step daripada gaji permulaan doktor yang lain. Perkara ini telah membawa beberapa perasaan tidak puas hati di kalangan mereka dan Kerajaan sedang mengambil perhatian tentang keadaan itu untuk menentukan jika dapat mengubah keadaan itu. Tetapi practice ini adalah satu practice yang sudah lama wujud.

Tuan Yang Dipertua: Yang Berhormat dari Menglembu yang penghabisan.

Tuan Yew Foo Weng: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Saya ingin bertanya Yang Berhormat Timbalan Menteri Kesihatan adakah beliau sedar ada doktor-doktor yang lulus dari universiti luar negeri dan terus mempunyai pengalaman yang banyak. Apabila mereka ingin

berkhidmat di hospital Kerajaan, mereka tidak mendapat gaji yang selaras dengan pengalaman mereka, hanya dianggap seorang doktor yang baru. Adakah pihak Kementerian bercadang mengkaji semula gaji yang diberikan kepada doktor-doktor yang berpengalaman tersebut dengan satu kategori seperti elaun istimewa kepada mereka yang mempunyai pengalaman yang banyak dan masih belum didaftarkan dengan MMA.

Dato' K. Pathmanaban: Tuan Yang Dipertua, saya rasa pendaftaran dengan MMA bukanlah satu masalah kerana MMA hanya menjadi satu persatuan di bawah Akta Pertubuhan negara kita. Tetapi mengenai perkara soal pokok itu tidaklah benar bahawa doktor-doktor yang mempunyai pengalaman bekerja di hospital-hospital sebelum mereka masuk ke perkhidmatan Kerajaan diberi gaji permulaan sahaja.

Sebenarnya mereka dimasukkan sebagai Pegawai Sementara dengan kuasa delegasi daripada Suruhanjaya Perkhidmatan Awam kepada Kementerian. Mereka dimasukkan oleh Kementerian dalam gaji peringkat permulaan sebagai Pegawai Sementara dan selepas 6 bulan mereka berkhidmat dan perkhidmatan mereka didapati memuaskan, mereka disyorkan untuk diberi gaji sebenar mereka, iaitu satu increment diberi untuk setiap tahun pengalaman mereka sebelum mereka masuk ke perkhidmatan Kerajaan.

KONSEP PENSWASTAAN

7. Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed minta Perdana Menteri menyatakan konsep Penswastaan Perkhidmatan Kerajaan bagi perkara berikut:

- (a) adakah perkhidmatan yang ada prospek keuntungan dari segi perniagaan sahaja akan diserahkan kepada swasta;

- (b) apakah tindakan Kerajaan jika tidak ada pihak swasta mahu mengendalikan perkhidmatan yang pada pertimbangan perniagaan mereka tidak menguntungkan; dan
- (c) apakah tindakan Kerajaan jika perkhidmatan yang telah diserahkan kepada swasta itu mengalami kerugian setelah swasta mengendalikannya.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Datuk Abdullah bin Haji Ahmad Badawi): Tuan Yang Dipertua,

- (a) di bawah Dasar Penswastaan, Kerajaan bukan sahaja bercadang hendak menyerahkan khidmat-khidmat yang sekarang menguntungkan, tetapi juga yang mempunyai prospek yang menguntungkan. Ini sesuai dengan hasrat Kerajaan untuk menswastakan khidmatnya di atas dasar "selective".
- (b) jika pihak swasta sendiri tidak bercadang untuk mengendalikan khidmat-khidmat tertentu atas alasan yang tidak menguntungkan, maka Kerajaan akan terus mengendalikannya.
- (c) Kerajaan juga tidak dapat mengawal sepenuhnya pengendalian sesuatu khidmat setelah ianya diambil alih sepenuhnya oleh pihak swasta. Apa yang mungkin berlaku jika sesebuah syarikat mengalami kerugian ialah mungkin syarikat berkenaan akan menghadapi tindakan ambil alih ataupun belian dari syarikat-syarikat yang diluluskan. Ini hanya kemungkinan.

Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Berkaitan dengan Penswastaan Perkhidmatan Kerajaan

apakah faedah secara langsung dan tidak langsung yang akan didapati oleh:

- (1) Kerajaan;
- (2) Pihak swasta;
- (3) Negara dan rakyat cara keseluruhannya.

Yang kedua, konsep Penswastaan Perkhidmatan Kerajaan adalah satu konsep yang besar dan akan memberikan pengaruh yang besar kepada sistem ekonomi negara ini. Adakah Yang Berhormat Menteri bersetuju jika saya katakan untuk menjayakan konsep ini kerjasama dan perhubungan yang sangat erat perlu diwujudkan di antara sektor awam dan sektor swasta dalam konteks Konsep Persyarikatan Malaysia.

Datuk Abdullah bin Haji Ahmad Badawi: Tuan Yang Dipertua, soalan bahagian yang kedua dahulu, jawabnya "ya".

Tentang yang pertama, saya ingat saya juga sudah sentuh tentang perkara ini apabila menjawab soalan yang sama terlebih dahulu. Walau bagaimanapun, sukaulah saya mengulangkan sedikit, iaitu memang ada keuntungannya kepada swasta dan juga kepada Kerajaan. Kepada Kerajaan yang sekarang ini kita tahu membelanjakan wang yang begitu banyak untuk memberi khidmat-khidmat yang tertentu, tetapi jika sekiranya kita adakan dasar ini dan khidmat itu diserahkan kepada pihak swasta, maka ini bererti bahawa Kerajaan akan dapat mengalih wang yang dahulunya dikehendaki ataupun diperuntukkan oleh khidmat itu kepada perkhidmatan-perkhidmatan yang lain pula yang juga mungkin memerlukan wang yang banyak daripada Kerajaan.

Tentang khidmat itu pula kita percaya bahawasanya apabila ia diuruskan oleh pihak swasta, maka akan ada pengurusan yang lebih

“business like” dan kecekapan ini mungkin dapat meningkatkan lagi mutu khidmat yang diberikan untuk rakyat itu.

Saya percaya pihak swasta akan dapat memperolehi banyak kebaikan daripada pengalaman mengendalikan khidmat-khidmat ini, iaitu daripada perlunya meningkatkan dan membaharui sistem dan pengurusan yang ada pada pihak swasta kerana khidmat-khidmat yang ada pada Kerajaan yang hendak diswastakan itu adalah di bawah khidmat yang masih belum lagi biasa dilaksanakan oleh pihak swasta. Jadi persediaan pihak swasta untuk meningkatkan pengurusan mereka dan menambahkan lagi kepakaran dan kebolehan adalah menjadi faedah yang akan didapati.

Tuan Yang Dipertua: Yang Berhormat dari Bagan Datok yang penghabisan.

Tuan Yahya bin Haji Zakaria: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Dalam jawapan Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri tadi sememangnya Kerajaan akan memberikan perkhidmatan Kerajaan itu kepada swasta. Saya ingin bertanya untuk menyelaraskan tindakan Kerajaan itu sesuai dengan dasar pencapaian ekonomi baru Kerajaan, adakah pihak Kerajaan akan mengenalpastikan supaya penyerahan perkhidmatan Kerajaan itu kepada swasta bumiputera, sama ada memberi priority ataupun quota.

Datuk Abdullah bin Haji Ahmad Badawi: Tuan Yang Dipertua, adalah menjadi dasar kita bahawa dalam melaksanakan Dasar Penswastaan ini ia dibuat dalam lingkungan Dasar Ekonomi Baru.

PERMIT SURATKHABAR

8. Tuan Seow Hun Khim minta Menteri Dalam Negeri menyatakan sama ada beliau sedar permit

suratkhabar harus dibaharui tiap-tiap tahun, mengakibatkan kesusahpayahan kepada suratkhabar itu; jika ya, sama ada Kerajaan akan membenarkan syarikat suratkhabar cuma memohon permit pendaftaran satu kali sahaja sepertimana yang dilakukan oleh lain-lain syarikat di bidang swasta tanpa diperlukan membaharui permit KDN tiap-tiap tahun kerana Kerajaan mempunyai kuasa yang cukup untuk mengambil tindakan terhadap suratkhabar yang melanggar undang-undang.

Timbalan Menteri Dalam Negeri (Tuan Mohd. Kassim bin Ahmed):

Tuan Yang Dipertua, mengikut Akta Mesin Cetak 1948 yang sedang berkuatkuasa sekarang, tiap-tiap permit penerbitan suratkhabar dan lain-lain penerbitan perlu diperbaharui tiap-tiap tahun. Mengikut amalan sekarang, sesuatu pemegang permit cuma dikehendaki mengisi satu borang tertentu dan menyerahkannya kepada Kementerian Dalam Negeri menjelang akhir tahun berkenaan untuk diperbaharui permit-permitnya. Permit penerbitan akan diperbaharui dalam jangka masa yang pendek sahaja.

Amalan ini tidak menimbulkan kesusahan atau kesulitan kepada penerbit.

SISTEM BURUH KONTRAK

9. Tuan Lim Kit Siang minta Menteri Buruh menyatakan sama ada beliau bercadang mengeluarkan suatu perintah di bawah Ordinan Pekerjaan untuk melarang sistem buruh kontrak supaya melindungi kira-kira 200,000 pekerja-pekerja kontrak daripada eksploitasi seperti digambarkan dalam estet “neraka” FELDA Selancar Empat yang melibatkan penahanan haram, buruh paksaan, pemukulan jenayah, buruh kanak-kanak, eksploitasi seks, dan perhambaan hutang; jika ya, bila, dan jika tidak, mengapa.

Timbalan Menteri Buruh (Dato' Haji Zakaria bin Haji Abdul Rahman): Tuan Yang Dipertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Akta Kerja 1955 mengandungi peruntukan-peruntukan untuk melindungi kepentingan semua pekerja-pekerja termasuk pekerja-pekerja buruh kontrak. Kes eksploitasi di estet FELDA Selancar Empat seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat itu adalah akibat daripada kegagalan sub-contractor berkenaan untuk mematuhi peruntukan-peruntukan di bawah Akta Kerja 1955 itu. Walau bagaimanapun, pihak Kerajaan sentiasa mengkaji Akta tersebut dari masa ke masa bagi menentukan bahawa ianya adalah berkesan untuk mencegah daripada berlakunya eksploitasi terhadap pekerja-pekerja di negara kita ini. Oleh yang demikian tidaklah perlu bagi Kementerian saya buat masa ini untuk mengeluarkan perintah di bawah Akta Kerja 1955 bagi melarang sistem buruh kontrak.

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang Dipertua, nampaknya Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak tahu mengenai Akta-akta di bawah Kementerianya sendiri. Adakah beliau sedar bahawa selain daripada peruntukan-peruntukan dalam Akta Pekerjaan atau Ordinan Pekerjaan 1955 yang dipinda dalam tahun 1976 yang memberi perlindungan kepada semua pekerja ada satu fasal yang khas untuk memberi perlindungan kepada pekerja-pekerja kontrak oleh kerana keadaan mereka yang selalu ditindas dan dalam tahun 1976 ini dipinda di mana kuasa diberi kepada Yang Berhormat Menteri Buruh untuk mengeluarkan satu perintah mengharamkan sistem contract labour di tempat-tempat yang di dalam perintah dan soalan saya ialah kenapa dalam 7 tahun ini peruntukan itu tidak digunakan apabila masa itu dipindahkan, Dewan ini diberi jaminan bahawa sistem contract labour akan

dikawal, bahawa pekerja-pekerja kontrak tidak akan terus ditindas.

Dato' Haji Zakaria bin Haji Abdul Rahman: Tuan Yang Dipertua, saya percaya Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka sendiri yang tidak mengetahui dan juga tidak faham jawapan yang saya beri bahawa Akta Kerja 1955, mengikut pendapat Kementerian saya pada masa ini boleh melindungi semua pekerja-pekerja termasuk pekerja-pekerja kontrak.

Tuan Yang Dipertua, sebagai contoh, tetapi saya tidak akan menyentuh secara mendalam perkara ini, kes Selancar Empat itu sendiri yang melibatkan kontraktor dan pekerja-pekerjanya dianggap sebagai pekerja kontrak, sekarang ini sedang diambil tindakan undang-undang oleh Kementerian Buruh dan besok kes tersebut akan dikemukakan sekali lagi ke mahkamah. Ini menunjukkan undang-undang itu meliputi bidang kerja termasuk pekerja-pekerja buruh kontrak.

Tuan Yang Dipertua: Masa sudah cukup.

(Masa untuk Pertanyaan-pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 10 hingga 21 adalah diberi di bawah ini).

PETRONAS—SOCIETE NATIONALE ELF AQUITAINE— PERJANJIAN PERKONGSIAN

10. Dr George Chan Hong Nam: minta Perdana Menteri menyatakan syarat-syarat perjanjian am yang dibuat di antara PETRONAS dan Syarikat Minyak Perancis bernama "Societe Nationale Elf Aquitaine" tentang explorasi satu kawasan 12,650 km persegi luasnya di pantai luar (off shore) di Negeri Sarawak dan adakah Kerajaan kita akan mengalu-alukan

lain-lain Syarikat Minyak dari luar negeri untuk menjalankan kerja-kerja explorasi minyak berdasarkan Kontrak Pengeluaran Berkongsi atau "Production-Sharing Contract".

Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Datuk Dr James P. Ongkili): Syarat-syarat asas Perjanjian Perkongsian Pengeluaran (Production Sharing Contract) yang ditandatangani oleh PETRONAS dan Syarikat Elf Aquitaine pada 11hb November 1982 adalah seperti berikut:

(a) Syarikat Elf Aquitaine diberi 5 tahun untuk menjalankan aktiviti-aktiviti explorasi. Dalam tempoh ini, Syarikat ini dikehendaki menggerudi sebanyak 6 telaga dan mendapatkan serta memproses 8,000 garis-km data/garis-garis seismic baru. Sekiranya minyak dijumpai, Syarikat Elf Aquitaine mempunyai 4 tahun untuk memajukan lapangan itu dan 15 tahun untuk menjalankan pengeluaran. Jika gas dijumpai, Syarikat ini akan diberi tempoh 5 tahun untuk mencari pasaran bagi gas yang dijumpai, 4 tahun untuk memajukan lapangan itu dan 15 tahun untuk menjalankan pengeluaran.

(b) Syarikat Elf Aquitaine dibenarkan menuntut sebanyak 30% dari jumlah pengeluaran sebagai pembayaran balik bagi Kos Pengeluaran Minyak (Cost Oil Recovery) atau 35% bagi Kos Pengeluaran Gas (Cost Gas Recovery).

(c) Bayaran tunai yang seimbang sebanyak 5% daripada jumlah pengeluaran dikehendaki dibayar kepada Kerajaan Persekutuan dan juga 5% kepada Kerajaan Negeri Sarawak.

(d) Baki yang tinggal daripada jumlah pengeluaran yang digelar "Profit Oil" akan dibahagikan mengikut pecahan 70/30 dengan PETRONAS memperoleh bahagian yang lebih banyak itu.

(e) Syarat-syarat kewangan yang lain (misalnya bonus-bonus penemuan dan pengeluaran) adalah sama seperti yang terkandung dalam perjanjian-perjanjian yang ditandatangani dengan syarikat-syarikat minyak yang lain semenjak 1976.

PETRONAS sememangnya mengalu-alukan syarikat-syarikat yang berminat dan yang mempunyai kebolehan untuk menjalankan explorasi dan pengeluaran minyak di Malaysia di bawah syarat-syarat Perjanjian Perkongsian Pengeluarannya.

PROJEK DAYABUMI KEPADA KONTRAKTOR TEMPATAN

11. Tuan Mutang Tagal minta Menteri Perusahaan Awam menyatakan setakat mana projek Dayabumi telah berjaya memindah teknologi luar kepada kontraktor tempatan dan nyatakan aspek teknologi yang terlibat.

Menteri Perusahaan Awam (Datin Paduka Rafidah Aziz): Sehingga masa ini bilangan subkontraktor yang mengambil bahagian dalam Projek Dayabumi adalah 49 semuanya dan jumlah nilai kontrak bagi 49 subkontraktor ini ialah \$125.8 juta iaitu lebih kurang 43% daripada harga kontrak sebanyak \$293 juta, tidak termasuk kos luar jangka sebanyak \$20 juta. Di samping itu terdapat juga rakan usahasama tempatan iaitu Syarikat Resilient Construction Sdn. Bhd. yang turut menyertai di dalam projek pembangunan ini. Banyak

daripada kontraktor-kontraktor adalah kontraktor bekalan sahaja, tetapi ada juga yang terlibat dengan aspek-aspek pembangunan yang tertentu. Sedikit sebanyak mereka telah terdedah kepada cara sistem pembinaan yang digunakan dalam projek ini yang melibatkan teknologi luar, dan saya percaya pendedahan ini akan memberi faedah kepada semua yang terlibat. Sungguhpun begitu, pemindahan teknologi luar ini adalah tidak terhad kepada kontraktor-kontraktor dan subkontraktor-subkontraktor sahaja. Pegawai-pegawai UDA sendiri serta pegawai-pegawai daripada agensi-agensi yang lain seperti JKR dan Perbadanan-perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri telah diberi peluang untuk mendapat pengalaman daripada teknologi baru yang terlibat dalam pembinaan Projek Dayabumi ini, secara memberi kesempatan kepada mereka berkhidmat di Projek Dayabumi ini.

Untuk pegawai-pegawai tersebut, pendedahan kepada teknologi-teknologi baru bukan sahaja terhad kepada satu projek ini sahaja tetapi mereka juga diberi kemudahan untuk berkursus di Negeri Jepun untuk mengetahui dengan lebih lanjut lagi tentang perkembangan-perkembangan moden dalam bidang pembangunan. Bilangan peserta-peserta kursus yang terdapat dihantar ke Negeri Jepun telah meningkat kepada 57 orang. Semua perbelanjaan latihan serta lawatan yang amat berguna ini ditanggung sepenuhnya oleh syarikat yang menjalankan projek tersebut.

Antara lain aspek-aspek yang terdapat dipelajari oleh kontraktor-kontraktor tempatan dan pegawai-pegawai daripada agensi-agensi yang berkaitan adalah seperti:

- (i) Perancangan dan penyediaan jadual kerja dalam masa pelaksanaan.

- (ii) Perancangan dan pengurusan tenaga kerja.
- (iii) Perancangan dan kawalan bahan-bahan.
- (iv) Penggunaan alat-alat dan jentera berat.
- (v) Disiplin dan etika kerja
- (vi) Keselamatan, kebersihan dan kesihatan pekerja-pekerja di tapak projek.
- (vii) Kawalan mutu (kualiti).

Adalah sukar bagi saya menyatakan sebanyak mana pendedahan ini akan memberi faedah kepada mereka yang berkenaan untuk menggunakan teknologi moden ini kerana banyak bergantung kepada sejauh mana aspek-aspek teknologi tersebut telah diserap oleh mereka yang telah didedahkan kepadanya. Sungguhpun begitu, saya percaya kesan ini akan dapat dilihat dengan lebih nyata apabila kontraktor-kontraktor dan orang-orang lain yang terlibat dengan projek ini berpeluang melaksanakan projek-projek baru dengan menggunakan pengalaman-pengalaman yang telah mereka perolehi daripada Projek Dayabumi.

JAWATAN GURU YANG KOSONG

12. Tuan Ng Cheng Kuai minta Menteri Pelajaran memberitahu tentang:

- (a) bilangan perjawatan guru yang masih kosong pada 30-9-83 bagi Sekolah-sekolah Rendah Kebangsaan, Sekolah-sekolah Rendah Cina Jenis Kebangsaan dan Sekolah-sekolah Rendah Tamil Jenis Kebangsaan;
- (b) sama ada Kementerian beliau akan memenuhi jawatan-jawatan tersebut; dan
- (c) adakah semua guru-guru sementara yang berkecualan akan diberi tawaran untuk menghadiri Kursus Latihan Perguruan 1984.

mula ditubuhkan dan bolehkah dinyatakan personalia dan peranan Badan yang berkenaan setakat ini.

Setiausaha Parlimen Jabatan Perdana Menteri (Tuan Awang bin Jabar): Syor penubuhan Badan Perunding Islam telah dikemukakan semasa perasmian seminar mengenai Pembangunan Dalam Islam, sempena Menyambut Ketibaan Abad Ke 15 Hijrah pada 10 Mac 1981, di Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi. Oleh kerana ia mendapat sambutan yang baik, maka Badan ini ditubuhkan pada 16 Jun 1981 oleh Y.A.B. Perdana Menteri.

Badan Perunding Islam telah diberi dua peranan yang utama:

- (a) menapis dan menilai cadangan-cadangan berkenaan unsur-unsur Islam yang boleh dijadikan asas dari pegangan kepada usaha-usaha pembangunan dan pentadbiran negara;
- (b) memberi nasihat asas dan nasihat lanjutan di samping membuat penyesuaian-penyesuaian terhadap bentuk-bentuk teknologi yang mengikut lunas-lunas Islam.

Pada masa ini Badan Perunding Islam dianggotai oleh 14 para cerdik pandai Islam yang pakar dalam bidang masing-masing seperti agama, ekonomi, undang-undang, pentadbiran, kejuruteraan, kesihatan, pertanian, pendidikan, sains dan sosial. Badan ini merupakan sebagai badan penasihat kepada Kerajaan dan terpuanglah kepada kerajaan untuk menerima nasihatnya atau tidak.

LAWATAN PERDANA MENTERI TURKI—PERBINCANGAN

17. Tuan Lim Liang Seng minta Perdana Menteri menyatakan apakah perkara-perkara kepentingan bersama

yang telah dibincangkan semasa lawatan Perdana Menteri Turki ke Malaysia baru-baru ini dan adakah Kerajaan menyambut baik tawaran Turki tentang peruntukan kepakaran teknik untuk projek motokar Malaysia.

Perdana Menteri: Dalam lawatan Perdana Menteri Turki ke Malaysia baru-baru ini, iaitu dari 5-9 September, 1983, perkara-perkara yang dibincangkan meliputi hal-hal mengenai hubungan ekonomi, perdagangan, pelaburan, kerjasama dalam bidang perkapalan, penerbangan awam, pelajaran dan juga kebudayaan.

Negara Turki juga telah bersetuju untuk meningkatkan lagi hubungan perdagangan secara langsung dengan Malaysia terutamanya dalam pembelian bahan-bahan mentah oleh Turki seperti minyak kelapa sawit dan getah. Kedua-dua negara juga bersetuju menggesa sektor swasta di negara masing-masing meningkatkan hubungan antara satu sama lain agar bidang-bidang perniagaan dan perdagangan yang dapat diterokai bersama boleh dikenal pasti. Dalam usaha meningkatkan hubungan perdagangan ini satu perjanjian perkapalan telah ditandatangani.

Di samping itu, kedua-dua pemimpin telah juga bertukar-tukar fikiran dan pandangan mengenai isu-isu antarabangsa terutamanya keadaan di Asia Barat, Afghanistan dan juga Kampuchea.

Mengenai dengan tawaran kepakaran teknik untuk projek motokar Malaysia oleh Kerajaan Turki, Kerajaan kita menyambut baik tawaran itu. Walau bagaimanapun, tawaran ini akan diberi kajian dan pertimbangan yang teliti sebelum kita menerima tawaran itu.

Sebagaimana yang kita sedia maklum, negara Turki adalah di antara negara-negara Islam yang

mempunyai kepakaran teknik dan kejuruteraan yang tinggi mutunya. Oleh itu, sudah tentulah pertimbangan sewajarnya akan diberikan kepada tawaran Kerajaan Turki itu.

BIL TELEFON—ADUAN

18. Dr Koh Tsu Koon minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan sama ada beliau sedar bahawa baru-baru ini terdapat lagi banyak pengaduan terhadap bil telefon yang terlampau tinggi. Sebenarnya, apakah sebab-sebab masalah yang kerap berlaku ini. Apakah prosedur yang sedang diikuti oleh Jabatan Telekom untuk mengesahkan kebenaran pengaduan-pengaduan seperti ini. Apakah peratusan dari pengaduan-pengaduan ini yang didapati berasas (valid). Apakah langkah-langkah konkrit yang sedang dan akan diambil oleh Kementerian untuk mencegah kejadian-kejadian seumpama ini.

Menteri Tenaga, Telekom dan Pos (Datuk Leo Moggie anak Irok): Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, saya telah menjawab soalan seumpama ini semasa saya menjawab soalan Ahli Yang Berhormat daripada Lumut pada 10-10-83.

Saya hanya ingin menambah tentang “prosedur” yang dijalankan oleh Jabatan Telekom Malaysia untuk menyiasat kebenaran pengaduan-pengaduan terhadap bil telefon. Setiap surat pengaduan adalah diberi akuan penerimaan oleh Bahagian Trafik, Jabatan Telekom. Selanjutnya bacaan tuntutan bermeter bagi tempoh enam bulan kebelakangan adalah diteliti dan siasatan meter dan talian telefon dilakukan untuk memastikan sama ada terdapat kerosakan. Hasil daripada siasatan tersebut pelanggan akan diberitahu oleh Bahagian Trafik sama ada bil telefon dapat

dikurangkan ataupun tidak. Untuk makluman Yang Berhormat, dengan pelaksanaan “itemized billing” panggilan luar negeri (ATD) mulai awal 1984 dan panggilan jauh dalam negeri (STD) selepas percubaan “projek perintis” di Kuala Lumpur dan Pulau Pinang, Jabatan Telekom dan Kementerian saya mengharapkan masalah ini akan jauh berkurangan.

HARGA GETAH ASLI—INRO

19. Tuan Yew Foo Weng minta Menteri Perusahaan Utama menyatakan di dalam Persidangan INRO baru-baru ini sama ada harga-harga bagi getah asli berdasarkan Daily Market Indicator Price (DMIP) akan dikajikan semula dan apakah peranan yang dimainkan oleh Malaysia dalam persidangan tersebut.

Menteri Perusahaan Utama (Dato’ Paul Leong Khee Seong): Harga rujukan INRO telah dikaji semula di mesyuarat Keempat Majlis Getah Asli Antarabangsa yang diadakan pada bulan Mei 1982. Oleh itu, semasa Persidangan Khas Majlis INRO yang akan diadakan pada bulan September 1983 baru-baru ini, tempoh masa belum sampai untuk membolehkan harga rujukan dikaji semula oleh Majlis oleh sebab mengikut peruntukan Perjanjian Getah Asli Antarabangsa, harga rujukan (reference price) dalam jajaran harga itu adalah dikaji semula bagi setiap 18 bulan dan harga-harga petunjuk (the indicative prices) dikaji semula bagi setiap 30 bulan.

Harga-harga petunjuk untuk operasi stok penimbal INRO telah dikaji semula dalam Persidangan Majlis INRO yang diadakan pada bulan Mei 1983. Di Persidangan itu, Majlis INRO telah mengkaji kedudukan berbagai faktor yang harus

diambil kira dalam penetapan harga-harga petunjuk ini, akan tetapi berdasarkan kepada peruntukan Perjanjian tersebut, perubahan tidak boleh dibuat terhadap harga-harga petunjuk itu.

Di Persidangan Khas INRO yang diadakan pada bulan September baru-baru ini, walaupun tempoh yang ditetapkan untuk urusan penyemakan semula jajaran harga untuk operasi stok penimbal INRO belum lagi tiba, Malaysia yang mewakili negara-negara pengeluar getah asli yang lain telah mengambil kesempatan untuk menyuarakan sekali lagi kepada negara-negara pengguna mengenai kedudukan jajaran harga yang tidak memuaskan dari segi negara-negara pengeluar.

Sementara itu, sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum bahawa harga getah telah pulih mulai Februari tahun ini dan berada di tahap jajaran harga di mana pengurus stok penimbal tidak lagi boleh membeli getah. Dengan keadaan pemulihan ekonomi yang semakin menggalakkan, kedudukan harga pada masa ini dijangka berupaya menampong kesan daripada penjualan getah dari stok penimbal INRO.

Walau bagaimanapun, sukacita saya memaklumkan bahawa oleh kerana kita mendapati jajaran harga pada masa ini adalah tidak memuaskan terutama dengan kenaikan kos pengeluaran, Malaysia akan terus berusaha bagi mengambil kesempatan untuk meminta Majlis Getah Asli Antarabangsa mengkaji semula jajaran harga sebaik sahaja syarat-syarat sebagaimana yang diperuntukkan dalam perjanjian ini dapat dipenuhi.

PULAU KECIL AMBOYNA— PENDUDUKAN VIETNAM

20. Tuan Chan Kok Kit minta Menteri Luar Negeri menyatakan apakah

tindakan yang diambil oleh Malaysia untuk meminta Vietnam berundur daripada terus menduduki Pulau Kecil Amboyna.

Menteri Luar Negeri (Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie): Saya mohon izin untuk maklumkan bahawa soalan Ahli Yang Berhormat dari Sungai Besi ini sudah pun saya jawab semasa menjawab soalan Ahli Yang Berhormat dari Ulu Muda pada 18-10-1983 kerana ia adalah sama atau bertujuan yang sama. Saya tidak ada apa-apa tambahan kepada jawapan yang tersebut.

GAS CECAIR ASLI (LNG) DIEKSPORT KE JEPUN

21. Tuan Sim Kwang Yang minta Perdana Menteri menyatakan:

- (a) apakah quantiti dan amaun Gas Cecair Asli (LNG) yang dieksporthkan ke Jepun dari Bintulu sejak “shipment” pertama hingga sekarang;
- (b) butir-butir tentang perjanjian harga yang dimeteri di antara Malaysia Liquefied Natural Gas Sdn. Bhd. (MLNG) dan dua syarikat pembeli iaitu Tokyo Electric Company and Tokyo Gas Company yang meliputi perjanjian pembelian untuk dua puluh tahun akan datang; dan
- (c) apakah klaus pelbagai harga (Price variation index) yang dimasukkan dalam perjanjian harga tersebut untuk memastikan pulangan maksima gas kita memandang kepada harga yang turun-naik dalam pasaran antarabangsa.

Datuk Dr James P. Ongkili:

- (a) Sejak 29 Januari 1983 hingga 30 September 1983, sebanyak 14 kiriman muatan LNG berjumlah 784,000 tan telah dieksporthkan ke Jepun dari Bintulu.

- (b) Mengikut amalan perdagangan, butir-butir perjanjian jual-beli LNG yang ditandatangani oleh MLNG dan pembeli-pembelinya, iaitu Syarikat Tokyo Electric dan Syarikat Tokyo Gas, tidak dapat diberikan kerana sulit.
- (c) Perjanjian jual-beli LNG adalah berdasarkan kepada satu formula yang mengikatkan harga LNG kita kepada harga minyak mentah di pasaran Jepun. Pada ketika ini formula ini membolehkan kita memperolehi harga yang paling tinggi bagi LNG kita.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG RAHSIA RASMI (PINDAAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masalah, "Bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang". (18hb Oktober, 1983).

3.35 ptg.

Tuan Lim Kit Siang (Kota Melaka): Tuan Yang Dipertua, saya bangun untuk mengambil bahagian dalam perbahasan ke atas Rang Undang-undang Rahsia Rasmi (Pindaan) 1983 dengan perasaan penuh terharu dan sedih dan saya mempunyai dua sebab mengapa saya berasa sedemikian.

Pertama, apabila saya mengikuti perbahasan ke atas Rang Undang-undang Rahsia Rasmi (Pindaan) 1983, semalam adalah jelas bahawa Ahli-ahli Yang Berhormat daripada Barisan Nasional yang telah berucap dan mereka yang cuba menyambut ucapan Ahli-ahli Parlimen DAP bagi kawasan

Kepong dan Sungai Besi tidak tahu-menahu tentang apa yang mereka utarakan kerana mereka tidak tahu apakah yang dimaksudkan sebagai rasmi.

Saya amat terkejut untuk mendapati bahawa Ahli-ahli Yang Berhormat veteran seperti Ahli Yang Berhormat dari Kuala Terengganu, dari Pasir Puteh tidak tahu apakah ertinya rahsia rasmi.

Tuan Alias bin Md. Ali: Tuan Yang Dipertua, untuk penjelasan.

Tuan Lim Kit Siang: Boleh.

Tuan Alias bin Md. Ali: Kuala Terengganu tidak ada tetapi Ulu Terengganu.

Tuan Yang Dipertua: Kuala Terengganu tidak ada, Ulu Terengganu.

Tuan Lim Kit Siang: Terima kasih untuk penjelasan itu. Bahawa Yang Berhormat dari Ulu Terengganu tidak tahu ertinya rahsia rasmi walaupun saya dapat memaafkan Ahli-ahli yang lain seperti Ahli MCA dari Menglembu yang hanya boleh mencontohi ahli-ahli UMNO yang senior yang semuanya menitik Peraturan Mesyuarat 36 (1) yang mencegah ketidak relevant dalam perbahasan untuk mencuba menghalang Yang Berhormat dari Kepong dan Sungai Besi daripada membicarakan cult (rahsia) Kerajaan.

Ahli-ahli Yang Berhormat dari Barisan Nasional tidak dapat menangkap bahawa Rang Undang-undang Rahsia Rasmi (Pindaan) 1983 adalah Rang Undang-undang yang paling penting sekali yang dibentangkan di dalam Dewan ini dalam Mesyuarat Parlimen ini kerana ia mempunyai kesan-kesan yang meluas ke atas jenis Kerajaan yang kita akan mempunyai di Malaysia.

Ahli-ahli Parlimen dari Barisan Nasional hanya boleh tanpa memikirkan memperluaskan diri mereka dengan Peraturan Mesyuarat 36 (1) dengan harapan dapat menutupkan mulut Ahli-ahli Parlimen DAP sedangkan semasa perbahasan ke atas Rang Undang-undang Pejabat Pos (Pindaan) diadakan dua hari lalu 95% dari apa yang diutarakan oleh Yang Berhormat daripada Barisan Nasional adalah tidak bersangkut-paut sama sekali dengan Rang Undang-undang (Pindaan) yang tersebut, adalah menjadi hari yang paling tragik dan memalukan.

Apabila Dewan yang mulia ini dengan pembentangan Rang Undang-undang Rahsia Rasmi (Pindaan) 1983 ini tidak boleh mendapati seorang Ahli Yang Berhormat dari Barisan Nasional pun yang telah berucap setakat ini yang memahami apakah ertinya rahsia rasmi.

Bagaimanakah mereka dapat memahami implikasi luas Rang Undang-undang ini dalam ertikata hak-hak politik, ekonomi, kebudayaan, pelajaran dan sosial. Semua rakyat Malaysia dan juga ini inti demokrasi berparlimen, inti demokrasi berparlimen sedangkan mereka tidak memahami apakah ertinya rahsia rasmi. Mereka hanya boleh mengundi secara babi-buta apa juga yang dibentangkan kepada mereka oleh Kerajaan

Tuan Alias bin Md. Ali: (*Bangun*).

Tuan Lim Kit Siang: Ruling, Tuan Yang Dipertua.

Tuan Yang Dipertua: Pada fikiran saya babi-buta itu unparliamentary. Minta tarik balik.

Tuan Lim Kit Siang: Baik, saya tarik balik, tetapi saya gantikan perkataan ini bahawa mereka hanya boleh mengundi tanpa memikirkan apa juga yang dibentangkan kepada

mereka oleh Kerajaan. Ini kata saya adalah malu yang paling dahsyat kepada Dewan yang mulia ini dan Ahli-ahli Parlimen pada keseluruhan dan saya juga ingin mencadangkan sebenarnya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri supaya menangguhkan perbahasan lanjut ke atas Rang Undang-undang Rasmi (Pindaan) 1983 ini sehingga Ahli-ahli Parlimen Barisan Nasional diberi satu taklimat khas.

Dato' K. Pathmanaban: (*Bangun*).

Tuan Lim Kit Siang: Untuk penjelasan?

Dato' K. Pathmanaban: Tuan Yang Dipertua, Ahli Yang Berhormat tadi kata orang lain tidak tahu fahaman rahsia tetapi pada pendapat saya jelas bahawa dalam Parlimen ini ada seorang sahaja Ahli yang dikenakan hukuman mahkamah kerana sudah buat salah kepada Akta Rahsia iaitu Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka (*Tepuk*), tidak ada Ahli yang lain yang dikenakan hukuman. Sudah jelas bahawa beliau adalah yang tidak faham (*Tepuk*), orang lain faham.

Tuan Yang Dipertua: Saya harap Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka meneruskan isi-isi ucapannya, janganlah membuat implikasi-implikasi yang tidak ketentuan.

Tuan Lim Kit Siang: Terima kasih, nampaknya Yang Berhormat Timbalan Menteri mahu berlagak sangat pandai nantilah saya akan memberi hujah-hujah yang dia boleh dengar. Dengan sebab itu oleh kerana khasnya mengenai implikasi-implikasi Rang Undang-undang ini kerana sekiranya tidak kita akan menjadi laughing-stock dalam sejarah Parlimen Commonwealth bukan sahaja tetapi pun dalam sejarah perundangan dunia apabila ia meluluskan Rang Undang-undang Rahsia Rasmi (Pindaan) 1983,

kerana semua Ahli-ahli Parlimen yang menyokong tidak tahu menahu apakah ertinya rahsia rasmi.

Tuan Yang Dipertua: Minta apa?

Tuan Khadri bin Sabran: Minta jalan, Tuan Yang Dipertua.

Tuan Yang Dipertua: Minta jalan.

Tuan Khadri bin Sabran: Penjelasan. Tuan Yang Dipertua, di dapati beberapa kali Wakil dari Kota Melaka membuat dakwaan bahawa Ahli-ahli Parlimen daripada Barisan Nasional tidak tahu makna rahsia rasmi seperti yang tercatat di dalam Rang Undang-undang yang sedang kita bahaskan sekarang. Jadi, saya mohon penjelasan daripada Wakil dari Kota Melaka apa makna rahsia rasmi yang sedang kita bahaskan sekarang, adakah boleh kita bahaskan rahsia-rahsia rumahtangga kita, boleh dimasukkan dalam perbahasan.

Tuan Lim Kit Siang: Duduk diam-diam dan dengar. (*Ketawa*)

Tuan Yang Dipertua, sebab kedua mengapa saya berasa terharu dan sedih ialah kerana Kerajaan nampaknya telah membuat satu keputusan dasar untuk mengetatkan Akta Rahsia Rasmi tahun 1972 yang hanya akan menggariskan asas untuk sebuah Kerajaan yang terlalu autocratic tidak democratic dan unaccountable untuk tahun lapan puluhan dan juga sembilan puluhan.

Saya telah menduga bahawa sebelum Kerajaan membentangkan Rang Undang-undang Rahsia Rasmi (Pindaan) tahun 1983 kepada Dewan yang mulia ini Kerajaan akan menjalankan satu pengkajian yang menyeluruh terhadap Akta Rahsia Rasmi tahun 1972 dan mempelawa perwakilan-perwakilan dari semua golongan yang berminat yang

memandang berat tentang mengadakan sebuah Kerajaan yang lebih terbuka dan demokratik seperti partai-partai politik, media massa, kesatuan-kesatuan sekerja, para ahli akademis, kumpulan-kumpulan atau golongan-golongan opinion seperti ALIRAN, Persatuan Siswazah Selangor, Majlis Peguam, Pertubuhan-pertubuhan Pelajar-pelajar dan seluruh spectrum orang ramai untuk memberi pandangan-pandangan mereka dengan tujuan memansuhkan peruntukan-peruntukan yang terlalu restrictive yang bercanggah dengan sebuah Kerajaan yang demokratik dan terbuka.

Akan tetapi Kerajaan telah bertindak sebaliknya daripada meminda Akta Rahsia Rasmi untuk meliberalkan peruntukan-peruntukan itu khasnya seksyen 8 Akta Rahsia Rasmi 1972, Kerajaan telah memutuskan untuk menguatkan lagi seksyen 8 dengan mengadakan seksyen baharu 7A dan seksyen baharu 30A saya akan menyentuh kedua-dua seksyen baharu yang saya sebutkan itu kemudian.

Biarlah saya menyatakan tempoh hari bahawa partai DAP menyokong penuh undang-undang yang bertujuan menghadapi pengintip-pengintip, pengkhianat-pengkhianat dan orang-orang lain yang ingin memudaratkan negara ini. Atas sebab inilah partai DAP menyokong pindaan kepada seksyen 3 Akta Rahsia Rasmi untuk menambahkan penalti untuk kegiatan mengintip. Kami dalam DAP adalah nationalists dan patriots Malaysia, dan tidak kalah pada sesiapa sahaja baik di dalam atau di luar Dewan ini dalam cinta kita kepada negara serta berdedikasi untuk mempertahankan kemuliaan dan kedaulatan Malaysia. (*Tepuk*).

Ini tidak bermakna bahawa kita harus bersetuju tanpa memikirkan apa juga yang dicadangkan oleh Kerajaan.

Umpamanya, saya mempunyai reservation tentang pindaan yang diadakan kepada seksyen 3, sungguhpun kita bersetuju pada dasarnya untuk menambahkan penalti kerana kegiatan mengintip.

Di bawah Undang-undang yang sedia ada penalti untuk mengintip ialah hukuman penjara maksima sebanyak 14 tahun atau denda \$20,000 atau kedua-duanya. Dengan pindaan ini penalti kerana mengintip adalah hukuman penjara seumur hidup yang wajib atau mandatory, takkanlah Tuan Yang Dipertua, walau betapa jijiknya jenayah mengintip terhadap sebagai 'degree' tentang gravity kesalahan tersebut dan hakim yang mengadili kes tersebut harus diberi budi bicara untuk mengenakan hukuman-hukuman yang berbeza untuk kesalahan-kesalahan yang mempunyai gravity yang berlainan.

Saya bercadang bahawa daripada meminda seksyen 3 untuk memperuntukkan hukuman penjara seumur hidup yang wajib ia sebaliknya hendaklah dipinda untuk memperuntukkan bahawa hukuman maksima kerana mengintip ialah hukuman penjara seumur hidup.

Sepatutnya harus diadakan perbezaan Tuan Yang Dipertua, dalam hukuman dikenakan antara seorang master spy, dengan izin, dengan seorang mini spy. Kalau master spy pun seumur hidup, mini spy pun seumur hidup adalah anih sekali. Dan di manakah terletak keadilan sekiranya seorang pengintip yang dikasihi atau dengan izin favoured spy seperti bekas Setiausaha Politik Yang Amat Berhormat Perdana Menteri masa beliau menjadi Timbalan Perdana Menteri, Siddiq Ghouse, yang menjadi agen KGB terlepas daripada pendakwaan kerana menjadi seorang pengintip di bawah Akta Rahsia Rasmi. Apakah kita akan ada dua jenis mempunyai dua kate-

gori pengintip-pengintip di Malaysia. Orang-orang seperti Siddiq Ghouse yang boleh terlepas dari pendakwaan dan hukuman wajib pun seumur hidup dan orang-orang yang bukan seperti Siddiq Ghouse yang dikehendaki menghabiskan hayat mereka dalam penjara disebabkan pertalian partai politik mereka atau bolehkah Kerajaan memberikan jaminan bahawa apa juga sebab atas mana Kerajaan menahankan Siddiq Ghouse dan bukan mendakwanya, Siddiq Ghouse tidak akan terlepas dari pendakwaan kerana menjadi pengintip sebaik sahaja alasan untuk menahankannya di bawah Akta ISA tamat. Kerana sekiranya tidak, Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri akan "usurp", dengan izin, Tuan Yang Dipertua, bidangkuasa jenayah dan fungsi Mahkamah-mahkamah.

Dalam hubungan ini, saya tidak hairan mendengar semalam ucapan Ahli Yang Berhormat dari Kemaman yang menyeru supaya kewarganegaraan rakyat Malaysia yang telah menjadi warganegara dengan cara "naturalisation" atau pendaftaran dilucutkan serta hukuman-hukuman dahsyat dikenakan ke atas mereka yang menjadi pengintip dan pengkhianat. Tetapi beliau tidak mengutarakan sepatah kata pun mengenai kes Siddiq Ghouse. Saya berharap tidak ada sesiapa yang akan membayangkan secara serius apa-apa pemikiran atau cadangan bahawa layanan berbeza hendaklah diberi kepada pengintip-pengintip berasaskan kepada sama ada mereka itu adalah orang-orang Melayu atau bukan Melayu kerana sekiranya ini berlaku, pembinaan negara akan terpaksa menjalani satu, dengan izin, long, long haul.

Tuan Yang Dipertua, kebanyakan orang dan nampaknya kesemua Ahli Parlimen Barisan yang telah berucap atau cuba menyampuk Ahli-ahli Parlimen DAP semalam, memikirkan

bahawa rahsia rasmi yang berkenaan adalah bersangkut paut dengan melindungi keselamatan negara daripada pengintip-pengintip asing dan mereka menganggap bahawa Akta Rahsia Rasmi yang menguatkuasakan kerahsiaan tersebut adalah demi kepentingan semua orang. Tetapi ini hanya benar berkaitan dengan sedikit sahaja rahsia rasmi yang dilindungi oleh Akta Rahsia Rasmi kerana sebahagian besar rahsia rasmi tidak langsung sangkut paut dengan rahsia rasmi mengenai rahsia-rahsia pertahanan yang penting, kepada keselamatan negara atau pun maklumat-maklumat sensitif yang menjejaskan keselamatan ekonomi atau perhubungan antarabangsa.

Sekarang ini di bawah Akta Rahsia Rasmi 1972 segala maklumat kerajaan atau maklumat rasmi adalah dianggap rahsia rasmi dan dilindungi seolah-olah ianya adalah sama penting dengan pelan-pelan kontingensi tentera untuk menghadapi suatu pencerobohan dan maklumat-maklumat tersebut adalah rahsia selagi ianya tidak dibenarkan didedah (disclose) baik pun ianya adalah maklumat-maklumat mengenai kediaman rasmi Perdana Menteri berharga \$20 juta atau incompetence pegawai-pegawai Bank Negara dan Kementerian Kewangan dalam membenarkan Bank Bumiputra dan Bumiputra Malaysia Finance (BMF) membazirkan kira-kira \$2,500 juta wang awam atau kelalaian hospital yang menyebabkan kematian-kematian yang tidak sepatutnya berlaku atau insiden-insiden mengenai kekerasan, pemukulan dan victimization penagih-penagih dadah di Pusat Pemulihan Seranti Tampin atau apa-apa juga maklumat Kerajaan, walau betapa kecil dan insignificant pun seperti amaun alat tulis yang dipesan oleh sebuah jabatan atau amaun setem-setem pos yang

digunakan oleh sebuah pejabat Kerajaan.

Penggunaan undang-undang jenayah untuk menyekat penerbitan perkara-perkara berkait dengan kepentingan awam sedangkan kepentingan awam sebenarnya menuntut supaya ianya didedahkan bukan sahaja tidak diingini dari segi dasar tetapi ia juga merupakan satu penapisan (censorship) yang harus disimpan di tahap yang paling minima dan juga adalah bertentangan dengan seluruh konsep pentadbiran yang terbuka, demokratik dan liberal.

Di sini saya merujuk khasnya kepada Seksyen 8 Akta Rahsia Rasmi 1972 yang berasaskan kepada seksyen-seksyen Akta Rahsia Rasmi 1911 United Kingdom. Dalam tahun 1971, sebuah Jawatankuasa khas yang dinamakan Franks Committee telah ditubuhkan oleh Setiausaha Hal Ehwal Dalam Negeri Britain untuk mengkaji perjalanan Seksyen 2 Akta Rahsia Rasmi 1911 serta membuat perakuan-perakuan, dan dengan izin saya quote dua paragraphs oleh kerana Seksyen 2 Akta United Kingdom bersamaan pada keseluruhannya dengan Seksyen 8 Akta Rahsia Rasmi kita. Inilah apa yang diutarakan oleh Jawatankuasa Franks tentang Seksyen 2:

“The main offence which Section 2 creates is the unauthorised communication of official information (including documents) by a Crown servant. The leading characteristic of this offence is its catch-all quality. It catches all official documents and information. It makes no distinctions of kind, and no distinctions of degree. All information which a Crown servant learns in the course of his duty is “official” for the purposes of Section 2 (dan untuk Seksyen 8

Akta kita), whatever its nature, whatever its importance, whatever its original source. A blanket is thrown over everything; nothing escapes”.

Dan lagi di Perenggan 88 pula dinyatakan, Tuan Yang Dipertua:

“We found Section 2 a mess. Its scope is enormously wide. Any law which impinges on the freedom of information in a democracy should be much more tightly drawn. A catch-all provision is saved from absurdity in operation only by the sparing exercise of the Attorney-General’s discretion to prosecute. Yet the very width of this discretion, and the inevitably selective way in which it is exercised, gives rise to considerable unease. The drafting and interpretation of the section are obscure. People are not sure what it means, or how it operates in practice, or what kinds of action involve real risks of prosecution under it”.

Tuan Yang Dipertua, Laporan Jawatankuasa Franks juga telah berkata bahawa walaupun Seksyen 2 itu adalah pendek, namun ianya adalah sangat luas dan terlalu padat (condensed). Seksyen tersebut meliputi banyak bidang atau mencipta bermacam-macam kesalahan dan menurut suatu perkiraan, lebih daripada 2,000 tuduhan (charges) yang “differently worded” boleh dibuat di bawah seksyen tersebut. Seksyen tersebut digubal secara “obscurely” dan sehingga hari ini masih terdapat keraguan-keraguan dari segi undang-undang mengenai beberapa perkara penting berkaitan dengan tafsirannya.

Kritikan-kritikan dan sekatan-sekatan Seksyen 2 Akta Rahsia 1911 di United Kingdom boleh juga digunakan terhadap Seksyen 8 Akta Rahsia Rasmi 1972 kita kerana ianya

dibuat berasaskan kepada Akta British tersebut.

Walau bagaimanapun, seperti Seksyen 2 di dalam Akta British, Section 8 Akta Rahsia Rasmi kita tidak hanya tertakluk kepada kakitangan-kakitangan Kerajaan sahaja dalam lingkungan operasinya, Seksyen 8 juga mengkhususkan 5 keadaan di mana orang-orang lain juga bukan kakitangan kerajaan turut terlibat:

- (1) Kontraktor-kontraktor Kerajaan dan pekerja-pekerja mereka dikira sama seperti kakitangan Kerajaan. Maklumat yang mereka pelajari dalam kapasiti tersebut juga dianggap rasmi untuk tujuan Seksyen tersebut dan pendedahan maklumat tersebut tanpa kebenaran adalah satu kesalahan. Bentuk dan isi maklumat tersebut tidak diambil kira;
- (2) Sesiapa yang diamanahkan dengan sesuatu maklumat rasmi oleh pegawai awam adalah dilarang dari membuat sebarang pendedahan tanpa kebenaran;
- (3) Barang siapa yang menyimpan maklumat rasmi yang telah diperolehi dan diterima dengan melanggar Rahsia Rasmi adalah dilarang dari mendedahkan maklumat tersebut. Dalam peruntukan ini membolehkan pengwujudan satu rangkaian komunikasi tanpa kebenaran, dengan setiap orang dalam rangkaian (chain) tersebut sebagai melakukan suatu kesalahan dengan menyibar maklumat tersebut. Malahan, pengendalian maklumat rasmi adalah satu kesalahan seperti juga dengan penyimpanan barang-barang yang dicuri.

- (4) Barang siapa yang memiliki, walau dengan apa cara juapun, perkataan rahsia (code word) rasmi atau sebarang "pass word" atau maklumat mengenai establishment pertahanan atau sebarang "tempat larangan" adalah dilarang dari membuat sebarang pendedahan mengenai maklumat tersebut tanpa kebenaran.

Kelima, seksyen-kecil (2) seksyen 8 adalah lebih dahsyat iaitu ia menjadikan penerimaan (receipt) sebarang maklumat rasmi sebagai satu kesalahan. Adalah perlu dibuktikan bahawa penerimaan maklumat tersebut tahu, atau telah mempunyai sebab untuk mempercayai, semasa menerima maklumat tersebut bahawa maklumat yang diterima itu telah melanggar Akta Rahsia Rasmi. Dia boleh mempertahankan dirinya dengan membuktikan bahawa maklumat tersebut diberitahu kepadanya bukan dengan tujuan dan hasratnya sendiri. Tetapi kesalahannya di dalam seksyen 8 (2) melibatkan penerimaan maklumat sahaja. Ianya tidak mengira sama ada penerima tersebut seterusnya mengedarkan maklumat tersebut atau menggunakannya untuk tujuan lain. Inilah kelima-lima kategori.

Dengan mencadangkan seksyen baru 7A ini, Kerajaan bukan sahaja tidak berhasrat untuk memansuhkan ciri-ciri yang meliputi semua catch-all dalam seksyen 8, ia juga mencadangkan untuk mengadakan suatu seksyen "Super catch-all", dengan izin, di mana barang siapa yang secara langsung atau tidak langsung yang dihampiri bagi mendapatkan atau membekalkan maklumat rasmi kepada orang lain, hendaklah dengan serta-merta melaporkannya kepada pegawai polis yang lain yang berpangkat Inspektor atau jika ianya seorang pegawai awam hendaklah melaporkan kepada Ketua

Jabatannya. Kesalahan kerana gagal membuat laporan tersebut adalah hukuman penjara hingga kelima tahun atau denda maksima \$20,000 atau kedua-duanya.

Inilah sebabnya saya katakan bahawa pindaan Rang Undang-undang Rahsia Rasmi ini akan melahirkan garis-garis ke arah Kerajaan yang otokratik, tidak demokratik dan "unaccountable", sepanjang baki tahun-tahun lapan puluhan dan sembilan puluhan.

Perbahasan ini sebenarnya menyentuh jenis Kerajaan di dalam demokrasi berparlimen di Malaysia, sama ada kita mahu mencipta satu kerajaan yang terbuka, bertanggungjawab, liberal dan "accountable" yang menghormati dan menegakkan hak-hak asasi semua rakyat untuk mengetahui semua perkara yang melibatkan negara dan orang ramai.

Akta Rahsia Rasmi 1972 dan pindaan-pindaan yang dicadangkan sekarang mempunyai kapasiti untuk menukarkan Malaysia menjadi kerajaan yang paling berahsia (secretive) dalam seluruh Komanwel.

Sebuah Kerajaan yang berahsia atau secretive government adalah menurut tafsirannya suatu Kerajaan yang tidak demokratik dan otokratik. Inti sebuah kerajaan berdemokratik bergantung kepada keupayaan rakyat untuk membuat pilihan tentang siapa yang harus menyokong, apa dasar yang harus menyokong atau menolak. Pilihan-pilihan seumpama itu tidak boleh dibuat dengan sempurna kecuali maklumat-maklumat yang cukup disediakan. Ini adalah penting kerana Kerajaan pada hari moden ini telah bertambah luas sehingga ia menyentuh segala kehidupan setiap hari.

Sebuah Kerajaan yang berahsia itu tidaklah menjadi demokratik semata-mata kerana ia mengadakan pilihanraya umum sekali setiap lima

tahun di bawah keadaan di mana rakyat dinafikan peluang untuk membuat suatu pilihan bebas secara bijak baik pun melalui pengawalan Kerajaan ke atas media massa, pengharaman ke atas rapat-rapat umum atau lain-lain cara di mana cult of secrecy untuk menyembunyikan maklumat Kerajaan daripada orang ramai dikuatkuasakan.

Disebabkan itulah kita telah sampai ke suatu tahap di mana Parlimen yang mulia ini telah diasingkan daripada realiti dunia luar. Parlimen bukan sahaja telah gagal menghadapi isu-isu sebenar yang meminatkan rakyat Malaysia seperti skandal pinjaman \$2,500 juta yang dikeluarkan oleh Bumiputra Malaysia Finance dan Bank Bumiputra di Hong Kong yang merupakan skandal bank dan kewangan yang terbesar sekali yang berlaku dalam sejarah Malaysia, atau krisis perlembagaan yang melibatkan kerajaan akibat Rang Undang-undang Perlembagaan yang diluluskan oleh kedua-dua Dewan dalam bulan Julai dan Ogos meskipun pihak DAP telah memberi amaran mengenai perkara tersebut. Tetap Ahli-ahli Yang Berhormat Parlimen Barisan juga telah menunjukkan, dengan izin, utter incomprehension apabila mereka membahaskan berbagai rang undang-undang yang dibentangkan oleh kerajaan seperti Rang Undang-undang Rahsia Rasmi.

Tuan Yang Dipertua, cult of government secrecy seumpama itu memomokkan demokrasi berparlimen kerana proses membuat keputusan yang demokratik dan bermakna melibatkan penyertaan penuh dalam perumusan dasar-dasar atau undang-undang oleh semua pihak dan golongan yang berminat apa yang dilakukan oleh Kerajaan Barisan Nasional kini ialah seperti dalam Rang Undang-undang (Pindaan) ini untuk mengasingkan semua pihak dan golongan yang berminat dari peringkat

yang paling penting ialah peringkat membuat keputusan, peringkat perumusan, dan hanya membawa ke Parlimen keputusan-keputusan mereka untuk di rubber-stampedkan.

Orang ramai tidak diberi masa untuk menimbang berbagai-bagai cadangan perundangan seperti Rang Undang-undang Rahsia Rasmi (Pindaan) supaya mereka mempunyai masa untuk melahirkan pandangan-pandangan mereka serta membuat perwakilan kepada Ahli-ahli Parlimen agar dapat membimbing mereka dalam pertimbangan-pertimbangan mereka serta juga untuk mencerminkan pandangan dan pendapat orang ramai. Umpamanya, meskipun Rang Undang-undang Rahsia Rasmi (Pindaan) mempunyai implikasi-implikasi berat, namun tidak sebuah akhbar pun di Malaysia baik pun orang ramai yang sedar akan implikasi-implikasi berat Rang Undang-undang Rahsia Rasmi (Pindaan) ini di mana para wartawan yang ingin mendapatkan maklumat rahsia daripada pegawai-pegawai harus dilaporkan kepada Polis atau kepada Ketua Jabatan pegawai berkenaan dan jika pegawai tersebut gagal berbuat demikian, ia akan melakukan suatu kesalahan jenayah yang membawa hukuman penjara lima tahun atau denda \$20,000 atau kedua-duanya.

Ini boleh juga dipakaikan kepada Ahli-ahli Parlimen. Sekiranya saya ingin tahu mengenai kemajuan dan keadaan MAJUIKAN di mana Ahli Yang Berhormat dari Pasir Puteh yang menjadi Pengerusinya, dan saya memang mempunyai maklumat bahawa di bawah "tenure" beliau, MAJUIKAN telah menjadi satu mess besar dan mungkin akan ditutup dan akan bankrup, saya akan dilaporkan kepada pihak polis ataupun kepada Ahli Yang Berhormat sebagai Pengerusi kiranya saya bercakap kepada mana-mana pekerja

MAJUIKAN. Memanglah Yang Berhormat dari Pasir Puteh akan menyokong Akta Rahsia Rasmi, seumpama itu kerana Akta tersebut akan melindungi salah pengurusan, incompetence malah rasuah yang berlaku dalam MAJUIKAN daripada dibongkarkan.

Iniilah membawa saya kepada bantahan kedua terhadap Kerajaan yang berahsia. Apabila Kerajaan lebih terbuka kepada pemeriksaan-pemeriksaan awam, ianya akan menjadi lebih "accountable". Akibatnya terdapat lebih keperluan supaya ianya menjadi cekap dan competent pengakuan Kerajaan kepada pengundi-pengundi dan malah kepada setiap pengundi setiap individu, adalah merupakan batusendi (corner-stone) demokrasi-demokrasi dan melainkan orang ramai diberikan maklumat secukupnya, pengakaunan akan luput.

Kita akan dapat mengelakkan banyak ketidakcekapan dan "incompetence" dalam Kerajaan dan juga rasuah yang bermaharajalela atas kelambatan-kelambatan yang berlaku dalam pentadbiran sekiranya pemeriksaan-pemeriksaan awam senantiasa ditekankan ke atas jabatan-jabatan Kerajaan seperti Pejabat Tanah, Jabatan Pengangkutan Jalan dan lain-lain. Kita sepatutnya boleh juga memeriksa pembaziran wang awam yang kerap kali berlaku seperti dalam skandal pinjaman \$2,500 juta BMF di Hong Kong, skandal \$250 juta Pelabuhan Kuantan yang telah retak sebelum ia dibuka, crack-pot di Hong Kong dan kediaman rasmi Perdana Menteri \$20 juta yang dibina dalam masa kemelesetan ekonomi dan berjimat-cermat. Jika sekiranya ada pengakaunan melalui access, maklumat-maklumat oleh Ahli-ahli Parlimen dan orang ramai kepada data-data tersebut mungkinlah semua ini boleh dielakkan.

Malah "the cult of secrecy" Kerajaan Malaysia telah membawa kepada satu keadaan yang sangat mustahil di mana selepas lebih kurang 8 tahun setelah penubuhan Jawatankuasa Khas untuk menyiasat dan membuat perakuan mengenai Akta Pengawalan Sewa, satu perkara yang melibatkan rakyat miskin dan yang berpendapatan rendah yang tidak berupaya memiliki rumah sendiri, tidak siapa pun tahu apa yang telah terjadi kepada Laporan tersebut, apa yang terkandung jua dalamnya. Dalam pada ini saya juga mesti mengucapkan tahniah kepada Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan kerana mencipta satu rekod mengenai "ayam yang tidak boleh bertelur" dan tidak berupaya memberitahu orang ramai Laporan tersebut untuk diambil tindakan supaya yang dihadapi oleh penyewa-penyewa di seluruh negara. Saya akan melakukan satu kesalahan jenayah di bawah Akta Rahsia Rasmi jika sekiranya saya mendedahkan isi kandungan Laporan tersebut.

Bantahan ketiga terhadap satu Kerajaan yang berahsia adalah bahawa "the cult of Government secrecy" memperuntukkan satu topeng perlindungan (protective) kepada semua ketidakcekapan, kelalaian, salah pentadbiran ataupun juga penyelewengan dan rasuah. Apabila saya, semasa soal-jawab, bertanya kenapa Badan Pencegah Rasuah dalam masa 2 tahun di bawah pentadbiran 2M yang berikrar untuk memerangi rasuah, telah hanya menangkap "ikan-ikan kecil" sahaja dan gagal menangkap "ikan-ikan yu", Yang Berhormat Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri minta saya memberikan bukti-bukti maklumat-maklumat kepada Badan Pencegah Rasuah untuk membolehkan Badan Pencegah Rasuah bertindak. Tetapi adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri benar-benar serius dalam mengalu-alukan kerjasama daripada DAP untuk mendedahkan rasuah di

kalangan atasan politik? Adakah beliau tahu bahawa dengan mendedahkan rasuah 'ikan yu' ini dan kalau saya memberi maklumat kepada BPR, saya akan melakukan kesalahan di bawah Akta Rahsia Rasmi di mana hukuman penjara maksimum ialah 7 tahun atau denda \$10,000 atau kedua-duanya sekali disebabkan saya mesti mendapati maklumat rasmi yang melibatkan rasuah tersebut yang mana menurut definasinya adalah rahsia rasmi di bawah Akta Rahsia Rasmi.

Tidak cukup dengan penyekatan terhadap usaha-usaha Ahli-ahli Parlimen dan rakyat Malaysia yang "public spirited" terhadap penyelewengan dan rasuah di kalangan atasan politik, Yang Berhormat Timbalan Menteri telah datang ke Dewan yang mulia ini untuk mencipta satu kesalahan yang baru di bawah Seksyen 7A baru di mana orang yang darinya saya ingin memperoleh maklumat mengenai rasuah yang dilakukan oleh ikan-ikan yu supaya saya dapat menyalurkan maklumat-maklumat tersebut kepada pihak BPR, mesti dengan seberapa segera melaporkannya kepada pegawai polis berpangkat Inspektor atau ke atas ataupun kepada ketua jabatannya, kalau tidak, dia akan menghadapi hukuman jenayah selama 5 tahun penjara atau denda \$20,000 atau kedua-duanya sekali.

Bagaimanakah Kerajaan Barisan Nasional mahu orang ramai mempercayai bahawa ianya adalah "committed" untuk memerangi rasuah dan penyelewengan, tanpa mengira pangkat dan kedudukan atau pengaruh politik, sedangkan Kerajaan meminda Akta Rahsia Rasmi untuk menjadikan satu kesalahan bagi Ahli-ahli Parlimen atau barangsiapa rakyat Malaysia yang "public spirited" yang ingin mendapat maklumat mengenai rasuah seumpama itu untuk membantu Badan Pencegah Rasuah yang nampaknya

begitu tidak berdaya dan begitu "impotent".

Atau adakah Kerajaan bersedia untuk membentangkan semasa peringkat Jawatankuasa, pindaan-pindaan kepada Akta Rahsia Rasmi untuk memperuntukkan bahawa di mana maklumat rasmi diperolehi untuk tujuan mendedahkan rasuah, penyelewengan, pemborosan atau sebarang tujuan lain demi kepentingan awam di negara ini, seharusnya menjadi alasan yang sah, satu defence yang sah sama ada di bawah Seksyen 8 atau Seksyen baru 7A Akta Rahsia Rasmi.

Saya mempunyai perasaan gusar bahawa Yang Berhormat Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri sendiri mungkin tidak menyedari betapa seriusnya pindaan yang dibentangkan oleh beliau kepada Akta Rahsia Rasmi kerana sekiranya beliau sedar, beliau tidak akan mencadangkan kepada saya supaya memberikan maklumat-maklumat mengenai rasuah mengenai "ikan yu" kepada BPR, yang mana ianya satu kesalahan di bawah Akta Rahsia Rasmi atau adakah beliau cuba untuk memerangkap saya untuk didakwa di bawah Akta Rahsia Rasmi buat kali kedua?

Saya adalah orang yang pertama ditangkap dan didakwa di bawah Akta Rahsia Rasmi dalam tahun 1978, bukan kerana saya telah melakukan apa yang dilakukan oleh Siddiq Ghouse tetapi kerana saya telah cuba menjalankan tugas awam untuk menarik perhatian orang ramai terhadap perbelanjaan terlalu banyak yang melibatkan persetujuan membayar \$166 juta untuk 4 kapal peronda laju SPICA-M buatan Sweden. Walaupun harga 4 SPICA-M tersebut dikurangkan kepada \$157 juta selepas itu, satu penjimatan daripada Kerajaan dan saya tidak ingin harap apa-apa appreciation

tetapi saya rasa ini adalah merupakan, dengan izin, oleh kerana sekarang semua orang sangat berminat dengan Shakespeare, merupakan satu "unkindest cut of all" apabila ditangkap dan didakwa seolah-olah saya seorang pengintip atau pengkhianat.

Tuan Yang Dipertua, pada amnya tuduhan-tuduhan terhadap saya itu di bawah Akta Rahsia Rasmi adalah berpandukan beberapa peruntukan Akta tersebut. Saya baca charge ini dengan ringkasnya.

(Dengan izin)

"Section 8 (1) If any person having in his possession or control.....any information which.....

(c) has been made or obtained in contravention of this Act;

xxxxxxxxxxxxxxxx

does any of the following—

(i) communicate directly or indirectly any such information.....to any person other than a person to whom he is duly authorised to communicate it or to whom it is his duty to communicate it; or

xxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxx

(iv) fails to take reasonable care of, or so conducts himself as to endanger the safety of secrecy of, any such information.....

he shall be guilty of an offence punishable with imprisonment not exceeding seven years or a fine not exceeding ten thousand dollars, or both such imprisonment and fine.

(2) If any person receives any.....information knowing, or having reasonable ground to believe, at the time when he receives that.....the information is communicated to him in contravention of this Act, he shall, unless he proves that the communication to him of the.....information was contrary to his desire, be guilty of an offence punishable with imprisonment seven years or a fine not exceeding ten thousand dollars or both such imprisonment and fine."

Tuan Yang Dipertua, Laporan Jawatankuasa Franks telah menyatakan bahawa peruntukan "catch-all" Seksyen 2 (iaitu Seksyen 8 Akta kita) itu diselamatkan daripada absurditinya dalam operasinya dengan penggunaan budibicara Peguam Negara untuk mendakwa atau tidak.

Dalam kes saya pula, Pendakwaraya melawan Lim Kit Siang.....

Tuan Yahya bin Haji Zakaria: Tuan Yang Dipertua.....

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Yang Berhormat, sila duduk!

Tuan Lim Kit Siang: Boleh minta penjelasan?

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Yang Berhormat mahu apa?

Tuan Yahya bin Haji Zakaria: Penjelasan.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Boleh beri jalan?

Tuan Lim Kit Siang: Ya, semua boleh.

Tuan Yahya bin Haji Zakaria: Dalam hujah beliau sebentar ini, yang saya dengar beliau telah banyak memperkatakan tentang apa yang berlaku di atas dakwaan mahkamah

yang sudah pun berjalan kepada Ahli Yang Berhormat ini. Adakah Ahli Yang Berhormat itu hendak membela diri di dalam Parlimen ini sebagai mahkamah yang kedua di luar daripada mahkamah yang telah pun membuat keputusan? Janganlah menggunakan Parlimen ini sebagai hendak membela diri kerana hukuman sudah dijatuhkan oleh mahkamah, saya rasa.

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang Dipertua, nampaknya Yang Berhormat itu tidur apabila saya cakap. Saya baru sebutkan mengenai kes ini. Saya harap lain kali jangan tidur, dengar. Mahu tidur, luar tidur. Oleh kerana saya baru sebut kes ini, dan saya belum habis.....

Tuan Yahya bin Haji Zakaria: Tuan Yang Dipertua.....

Tuan Lim Kit Siang: Lagi mahupun boleh.

Tuan Yahya bin Haji Zakaria: Tuan Yang Dipertua, saya bukan tidur, kalau saya tidur, saya tidak bangun minta jalan, minta penerangan. Ini bukan mahkamah, ini Parlimen, Dewan yang mulia. Bukan kita hendak dengar Wakil Kota Melaka yang telah dijatuhkan hukuman oleh mahkamah, oleh undang-undang hendak bela diri, bagi kami Ahli-ahli Parlimen dengar, saya tidak mahu dengar.

Tuan Lim Kit Siang: Tidak mahu dengar, keluar.

Tuan Yahya bin Haji Zakaria: Di bawah Peraturan Mesyuarat berapa Ahli Yang Berhormat itu suruh saya keluar?

Tuan Lim Kit Siang: Saya tidak suruh.

Tuan Yahya bin Haji Zakaria: Yang berhak suruh saya keluar ialah Tuan Yang Dipertua.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Saya minta Yang Berhormat duduk dulu. Sila jawab.

Tuan Lim Kit Siang: Jadi, sekarang mahu dengar. Kalau tidak mahu dengar, keluar. Bukan mengikut apa-apa peraturan.

Tuan Yahya bin Haji Zakaria: Tuan Yang Dipertua, saya membantah....

Tuan Lim Kit Siang: Itu tidak boleh bantah. Tidak mahu dengar, boleh keluar.

Tuan Yahya bin Haji Zakaria: Seorang anggota Parlimen tidak boleh suruh orang keluar. Yang boleh perintah saya keluar ialah Tuan Yang Dipertua.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Ahli Yang Berhormat, selagi saya tidak menyebut nama, Ahli Yang Berhormat tidak berhak bercakap. Bila saya sebut nama, baru boleh bercakap. Sekarang siapa hendak bercakap?

Tuan Yahya bin Haji Zakaria: Tuan Yang Dipertua.....

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Ada lagi? Yang Berhormat boleh beri jalan?

Tuan Lim Kit Siang: Boleh.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Yang Berhormat dari Bagan Datok.

Tuan Yahya bin Haji Zakaria: Tuan Yang Dipertua, Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka ini adalah seorang Ahli yang tahu dari segi peraturan, undang-undang dan sebagainya sama ada peraturan undang-undang negara ataupun peraturan Dewan yang mulia ini.

Baru-baru ini dia halau saya keluar. Kalau dia faham peraturan Parlimen ini, saya hendak tanya, apakah hak yang mana beliau boleh menyuruh dan

menghalau saya keluar sebagai Wakil yang dipilih oleh rakyat saya untuk duduk di dalam Parlimen ini. Jawablah!

Tuan Lim Kit Siang: Boleh. Saya boleh jawab. Saya tadi tidak pernah mahu menggunakan kuasa Tuan Yang Dipertua, oleh kerana saya tidak mempunyai kuasa Tuan Yang Dipertua, malah saya tidak ada kuasa untuk menghalau sesiapa. Tetapi sekarang saya ada hak untuk bercakap. Sesiapa yang tidak suka dengar, tidak mahu dengar, boleh keluar. Boleh keluar! Oleh kerana kalau duduk di sini terpaksa dengar, kalau tidak mahu dengar, keluar sendiri, halau sendiri, itu sahaja. (*Tepuk*) Mahu lagi? Boleh.

Tuan Yahya bin Haji Zakaria: Tuan Yang Dipertua, katanya siapa yang suka atau siapa yang tidak suka, boleh keluar. Soal suka atau tidak suka Ahli Parlimen untuk dengar hujah dalam Parlimen ini tidak ada kuasa Ahli Parlimen lain untuk suruh dia keluar atau tidak keluar, sama ada dia suka atau tidak suka. Yang boleh mengeluarkan Ahli Parlimen keluar daripada Dewan ialah mengikut peraturan atau arahan Tuan Yang Dipertua.

Tuan Lim Kit Siang: Itu saya ada hairan.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Saya minta Yang Berhormat dari Kota Melaka teruskan hujahnya.

Tuan Lim Kit Siang: Terima kasih. Kalau tidak mahu dengar, keluar! (*Ketawa*). Kalau mahu tinggal, dengar.

Penjelasannya, ada dua tiga point saya belum sebut. Saya tadi sebut mengenai kes bukan kerana mahu mempertahankan saya tetapi oleh kerana daripada satu kes dalam kes ini oleh kerana saya bersabit dengan saya

iaitu irrelevant, kita boleh lihat bagaimana cara-cara Akta itu dijalankan.

Kedua, kes sudah habis, tempat kalau mahu bincang kalau apa-apa yang ada kelemahan dalam undang-undang ialah tempat ini, Dewan ini. Dewan ini satu mahkamah yang lebih tinggi daripada mahkamah-mahkamah yang boleh membuat pindaan kepada undang-undang yang Mahkamah Federal atau Mahkamah Tinggi tidak boleh. Itu pun tidak faham. Dengar lebih baik, lebih banyak faham, lebih banyak berang!

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Yang Berhormat, bila hendak bercakap, kena hadapkan ucapan kepada Tuan Yang Dipertua.

Tuan Lim Kit Siang: Baik, terima kasih. Saya mahu teruskan.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Sila.

Tuan Lim Kit Siang: Oleh kerana ini kes sangat penting bukan saya tetapi satu kes mengenai prinsip-prinsip yang sangat penting. Tadi saya ada kata bahawa mengikut Laporan Jawatankuasa Franks yang menyatakan bahawa peruntukan "catch-all" Seksyen 2 ini barulah boleh diselamatkan daripada absurditinya, dalam operasi dengan penggunaan budibicara Peguam Negara untuk mendakwa atau tidak.

Dalam kes saya pula, Pendakwa Raya melawan Lim Kit Siang, apakah Kerajaan berupaya meyakinkan orang ramai bahawa Peguam Negara telah melaksanakan fungsinya tanpa berat sebelah sebagai Pegawai Undang-undang Kanan Kerajaan menurut perimbangan kepentingan awam yang terlibat dalam kes saya itu tanpa membenarkan pertimbangan-pertimbangan politik kepartian mempengaruhi keputusannya.

Jika ya, mengapakah hanya saya sahaja didakwa dan bukan majalah *Far Eastern Economic Review* dan *ASEAN Defence Journal* yang juga telah menyiarkan rencana-rencana secara berasingan mengenai pembelian empat buah kapal peronda laju SPICA—M itu atau bolehkah pendakwa Peguam Negara itu dijustify oleh keberatan rahsia-rahsia rasmi yang didedahkan.

Di sini, Tuan Yang Dipertua, Mahkamah Persekutuan apabila mendengar rayuan ulang bicara kes tersebut ada berkata dan saya minta izin quote daripada.....

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Panjangkah?

Tuan Lim Kit Siang: Satu perenggan judgement, lebih panjang daripada perenggan yang biasa. Ada sedikit panjang sahaja, bukan banyak.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Baca ayat yang mustahak sahaja.

Tuan Lim Kit Siang: Ya, saya sudah tinggal semua yang tidak mustahak. Jadi saya quote:

“We do not hide from ourselves the fact that the details of the fire control system and of the engines installed in and the capability of the craft are of possible utility to an enemy which seeks to destroy our naval defence and if such information had tended to endanger or had the effect of imperilling the security of the country, we would have interfered by substituting a sentence of imprisonment for any fine that might have been imposed. But one has to be realistic and see the case in its correct perspective and in the context of prevailing conditions. We could not but wonder whether the details provided in calling for tenders for the guns, missiles and launches,

available to anyone who applied for a tender form, had not largely removed the veil of secrecy from the ships' armaments. Also no one has suggested in any way that the information in the charge was useful to such enemies as this country has at the moment or in the foreseeable future. Neither has anyone submitted that the real intention or the effect of such revelations was to benefit the enemy or endanger the security of the country. This is particularly true of the disclosure of the tender exercise and the financial provisions of the final contract.”

Tuan Yang Dipertua, maka dengan sebab itulah, kita berhak bertanya ekoran kes saya itu, sama ada Pendakwa Raya yang mana kebenarannya atau consent hendaklah diperolehi sebelum pendakwa boleh dijalankan di bawah Akta Rahsia Rasmi sedar terdapat perbezaan besar di antara kepentingan negara dengan kepentingan Kerajaan dan bahawa seksyen 8 dan sekarang 7A yang baru terbuka untuk disalahgunakan kerana alasan hendak melindungi segala maklumat dan Kerajaan boleh digunakan untuk melindungi kepentingan politik Kerajaan.

DAP menyeru supaya Akta Rahsia Rasmi dimansuhkan dan digantikan dengan dua Akta yang baru:

- (i) Akta Mengintip (Espionage); dan
- (ii) Akta Maklumat Rasmi.

Parti DAP mengiktirafkan betapa perlunya Kerajaan menyimpan beberapa perkara tertentu mengenai pertahanan, keselamatan negara, ekonomi dan perhubungan antarabangsa sebagai perkara-perkara rahsia tetapi kebanyakan maklumat Kerajaan tidaklah boleh tergulung dalam kategori ini. Terdapat keperluan mendesak yang besar untuk memperbaiki kecekapan pengawalan

demokratik dengan memastikan bahawa bukan sahaja terdapat lebih terbuka Kerajaan, tetapi pengawalan ke atas maklumat-maklumat di semua peringkat jentera Kerajaan hendaklah dilonggarkan.

Kerajaan 2M di bawah Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Timbalan Perdana Menteri memulakan pentadbiran mereka dengan satu pengakuan untuk satu Kerajaan yang terbuka dan liberal. Mereka sepatutnya membentangkan perundangan untuk meminda Akta Rahsia Rasmi untuk menggalakkan sikap terbuka dan liberal, terutama dalam menggalakkan "investigative reporting", dengan izin, untuk membolehkan media massa memainkan peranan sepenuhnya sebagai sebuah lagi institusi demokrasi berparlimen yang terpenting.

Jadi pengenalan seksyen baru seksyen 7A adalah menolakkan sepenuhnya akan komitmen Kerajaan 2M terhadap sebuah masyarakat yang terbuka dan liberal, kerana ianya adalah merupakan suatu lagi senjata di dalam arsenal Kerajaan untuk menekan kebebasan akhbar. Adalah menjadi pengetahuan awam bahawa akhbar di Malaysia adalah biasa diancam dengan penggunaan Akta Rahsia Rasmi untuk menyimpan bukan sahaja maklumat yang sensitif dari segi ketenteraan daripada dilaporkan, tetapi juga berita-berita yang berlainan daripada Akta Rahsia Rasmi yang dengan begitu senangnya menyatakan bahawa kesemua-semuanya adalah rahsia, dan mungkin melahirkan ketidaksenangan kepada puak-puak politik sahaja. Satu undang-undang khas untuk espionage patut diadakan di mana mereka yang menjadi pengintip dan pengkhianat boleh dihukum dan tindakan boleh diambil terhadap mereka.

Selain daripada itu satu Akta khasnya untuk maklumat-maklumat

yang tidak boleh digolongkan sebagai rahsia yang sensitif, yang boleh mengancam keselamatan negara, ekonomi atau perhubungan antarabangsa. Dan kalau Kerajaan pada masa ini tidak rela untuk mengadakan dua-dua Akta ini, saya cadangkan bahawa pada peringkat ini Kerajaan tarik balik pindaan yang dibentangkan supaya membolehkan satu perbincangan yang sepenuhnya diadakan atau bersetuju untuk merujuk pindaan dihadapkan kita kepada sebuah Select Committee.

Tadi saya ada sebut cadangan kita ialah apa yang baik ialah memansuhkan Akta Rahsia Rasmi dan diganti dengan dua-dua Akta, satu Akta Espionage dan kedua satu Akta Maklumat Rasmi dan semua maklumat yang tidak dilindungi oleh Akta Pengintip patutlah kita mengambil satu sikap yang berbeza daripada sikap Akta Rahsia Rasmi.

Mengikut Akta Rahsia Rasmi semua maklumat ialah rahsia. Saya rasa ini tidak mahu tukar. Dalam Akta Espionage itu hal lain. Dalam Akta Official Information, sikap pendekatan kita ialah semua maklumat terbuka selain daripada satu golongan exception, mungkin dokumen-dokumen Kerajaan, minit-minit Kabinet, mungkin data-data mengenai orang-orang persendirian yang Kerajaan memperolehinya daripada berbagai-bagai saluran, itu ada sebab kita mahu rahsiakan, tetapi itu patut disenaraikan. Tetapi prinsip ialah semua maklumat-maklumat patut dibuka untuk maklumat orang ramai supaya kita boleh mengadakan satu Kerajaan, satu pentadbiran, satu negara, satu masyarakat yang terbuka dan demokratik.

Akhirnya, saya telah memberi pemberitahu bahawa saya akan mengemukakan suatu pindaan semasa peringkat Jawatankuasa untuk meminda seksyen 8 Rang Undang-

undang ini untuk memperuntukkan seksyen baru 30A dalam Akta Rahsia Rasmi untuk memberi kuasa kepada Menteri untuk membuat peraturan-peraturan untuk menjalankan maksud-maksud Akta Rahsia Rasmi termasuk menetapkan cara mengkelaskan maklumat, suratan dan bahan-bahan lain; cara menetapkan penyampaian maklumat rasmi serta juga untuk membuat peruntukan mengenai kesalahan-kesalahan dan penalti-penalti tidak melebihi denda sebanyak \$5,000 atau penjara tidak melebihi satu tahun kerana melanggar mana-mana peruntukan-peruntukan.

Memandangkan ciri-ciri Akta Rahsia Rasmi adalah terlalu tidak demokratik dan otokratik dengan mengenakan satu "clamp" secara total ke atas maklumat-maklumat Kerajaan yang menggugat keseluruhannya asas sebuah Kerajaan yang demokratik, terbuka, liberal dan accountable.....

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Yang Berhormat, minta duduk! Adakah Yang Berhormat sudah menyentuh sebab-sebab Yang Berhormat mengemukakan usul pindaan?

Tuan Lim Kit Siang: Saya belum kemukakan usul-usul pindaan, tetapi saya mahu sahaja untuk memberi pre-notice sahaja mengenai kehendak saya untuk kemukakan.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Ya, notis sudah kita terima dan kita akan memberi peluang kepada Ahli Yang Berhormat bercakap semasa membawa usul pindaan nanti.

Tuan Lim Kit Siang: Itu pun boleh. Kalau begitu boleh saya tunggu masa peringkat Jawatankuasa untuk kemukakan sebab-musabab saya mahu membuat pindaan.

Akhirnya saya ada satu perasaan bahawa pindaan di hadapan kita ada kena-mengena dengan apa yang ada

berlaku baru-baru ini, iaitu krisis Perlembagaan. Saya haraplah bahawa selain daripada apa yang saya ada ucap, krisis Perlembagaan yang ada sekarang makin rumit, makin sukar, tidak akan membawa negara kita kepada satu keadaan di mana pihak yang berkuasa berusaha menyiapkan semua kuasa-kuasa "autocratic" semacam kuasa darurat, sekarang pindaan kepada Akta Rahsia Rasmi untuk satu hari yang boleh digunakan. Kalau begitu saya rasa masa depan kita sangat gelap. Kita sekarang ada bincang ini dengan apa yang ada pada kertas, tetapi apa sebenarnya di belakang? Yang Berhormat Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri tentulah saya tahu memanglah tidak ada hak untuk jawab mengenai perkara ini.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Dijemput Ahli Yang Berhormat dari Kuala Nerus.

4.44 ptg.

Tuan Ibrahim Azmi bin Hassan (Kuala Nerus): Tuan Yang Dipertua, saya bangun bersama-sama rakan-rakan saya dalam membahaskan Rang Undang-undang Pindaan Rahsia Rasmi 1983.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Boleh tinggikan suara sedikit, kurang jelas!

Tuan Ibrahim Azmi bin Hassan: Terlebih dahulu saya ucapkan ribuan terima kasih kerana saya dapat peluang bercakap sepatah dua dalam membahaskan Rang Undang-undang Rahsia Rasmi (Pindaan) 1983. Saya rasa boleh juga kalau saya hendak bercakap - berjam-jam, akan tetapi pada hemat saya adalah mustahaknya di dalam Dewan yang mulia ini kita memperkatakan sesuatu yang mustahak dan penting sahaja.

Dalam perkara Rahsia Rasmi Kerajaan, rasa saya tidaklah merangkumi kesemua sekali menjadi bahan rahsia, seperti apa yang disebutkan oleh saudara daripada DAP tadi dalam perkara perikanan dan sebagainya, itu rasa saya tidaklah termasuk sebagai suatu rahsia dalam Kerajaan. Perkara-perkara yang wajib dan mustahak diketahui oleh semua rakyat Malaysia ialah perkara-perkara rahsia-rahsia yang boleh membahayakan kepada negara dan Kerajaan dan itu adalah mesti wajib bagi tiap-tiap rakyat menghormati dan merahsiakan seperti rahsia pertahanan.

Dalam rahsia pertahanan ini adalah satu perkara yang amat penting dijaga oleh segenap lapisan dan segenap tiap-tiap seorang rakyat. Maka suka saya menyentuh di sini dalam perkara rahsia-rahsia pertahanan ini. Kadang-kadang perkara ini terbuka dengan tidak disedari oleh pihak Kerajaan sendiri, terutama sekali dalam segi simpanan-simpanan senjata misalannya atau kereta kebal, meriam dan sebagainya. Selalunya apabila berlaku perpindahan meriam, senjata-senjata daripada satu kem ke satu kem dipindahkannya dengan secara trak, dibawa oleh kereta-kereta perisai dilalunya di tengah-tengah bandar sedangkan api terang menerang, boleh dibilang berapa meriam dipindah daripada kem itu ke kem ini. Tak payah disiasat halus-halus, bahkan kanak-kanak pun boleh bilang berapa meriam pindah ke kem itu dan berapa kereta kebal pindah daripada kem sini ke kem sini, daripada Terendak Kem ke Terengganu misalnya lalu dengan terus-terang.

Selalunya negara-negara sentiasa berwaspada apabila hendak dipindahkan meriam ataupun kereta-kereta kebal ini, apabila hendak dilalui di bandar-bandar besar ataupun bandar-bandar yang ada mempunyai api elektrik selalunya dipadamkan api

ataupun dilalui di tengah-tengah malam ketika orang semuanya tidur, tetapi kita di Malaysia waktu Asar, lepas Maghrib selalu dipindahkan meriam-meriam, kereta-kereta kebal yang boleh dibilang oleh tiap-tiap orang. Jadi tak payah pengintip, dengan sendiri perkara ini terbuka. Maka perkara-perkara yang seumpama ini saya mencadangkan bagi pihak Kementerian Pertahanan mengambil perhatian yang lebih berat.

Yang kedua, saya tak tahu adakah menasabah saya sebut dalam Dewan ini atau tidak, kalau sekiranya tidak menasabah, saya mengharap Tuan Yang Dipertua memberi teguran. Kita ada mempunyai negara-negara jiran yang sahabat-sahabat baik dengan negara-negara jiran. Kita orang-orang Malaysia adalah sentiasa berhati-hati dan memberi kepercayaan kepada sesiapa ataupun negara-negara dengan sepenuh-penuh kepercayaan, tetapi di sebalik itu di dalam dunia ini tidak sama sekali buaya memakan ikan, tetapi yang memakan ikan itu ialah ikan semasa ikan. Ertinya sahabat baik itulah yang selalunya meracuni atau mengkhianati kepada sahabatnya, sama ada perseorangan, sama ada negara sesama negara dan sebagainya.

Apa yang perlu saya hendak sebutkan sekarang, kita ada mempunyai sebuah negara yang kita bersahabat baik sebagai negara jiran. Malaysia telah memberi kebenaran kepada negara ini, saya tak mahu sebut nama negaranya itu, tentulah Timbalan Menteri Pertahanan tahu, kita telah memberi kebenaran bebas kepada Kolej Tentera bagi negara ini membuat latihan penerbangan dengan kapal terbang jet mereka ke negara kita, masuk ke negara kita.

Adakah kita berwaspada dalam kapal-kapal jet ini tidak ada radar yang boleh mengesan berapa banyak senjata-senjata kita berada di dalam negara kita ini? Kemudian, adakah

kita mengetahui guru-guru kolej ini terdiri daripada siapa, terdiri daripada kawan kitakah, terdiri daripada sahabat kitakah ataupun terdiri daripada seteru kita yang menjadi guru kepada kolej tentera ini yang mereka itu menjadi pemandu kapal-kapal terbang yang terbang di dalam negara kita pada hal di bawahnya itu berapa banyak yang kita simpan senjata-senjata dan tentera-tentera kita, kubu-kubu tentera kita banyak di bawah itu, adakah kita yakin dengan kapal terbang sebagai penerbangan untuk belajar di dalam negara kita ini kita yakin bahawasanya tidak ada sesuatu yang mereka mengintip. Rasa saya kita tidak begitu yakin bahawasanya mereka seikhlas-ikhlasnya. Dengan ini, rasa saya elok juga kita berwaspada walaupun kita katakan tidak ada akan tetapi untuk kita menjaga dan berwaspada itu adalah baik.

Ketiga, mengenai bocor rahsia-rahsia Kerajaan kita Malaysia memberi kebebasan yang lengkap ataupun secukup-cukupnya kepada orang daripada negara mana-mana masuk ke Malaysia tanpa dibahas ataupun dikaji, diberi visa dengan sewenang-wenangnya sehingga di antara mereka yang masuk ke Malaysia ini jadi pengemis pun pihak Malaysia beri visa masuk. Walaupun kedatangan mereka pada ketika membuat visa itu tidak diperkatakan mereka datang ke Malaysia untuk mengemis akan tetapi apabila mereka sampai ke Malaysia dia boleh jadi pengemis. Ke negara-negara lain mustahil dapat seperti itu.

Begitu juga kepada orang-orang luar yang masuk ke Malaysia yang bebas pergi ke mana-mana cerok rantau di negara kita ini, tidak ada tempat yang terkecuali, boleh masing-masing mengambil gambar di mana sahaja. Jarang sangat kita terdapat tulisan-tulisan mengatakan dilarang mengambil gambar. Pelancung-

pelancung datang ia boleh ambil gambar di mana sahaja. Kita tidak tahu kamera yang mereka pakai itu. Kamera cara mana, adakah secara kamera yang boleh tangkap dua depa ataupun satu meter, tiga meter, empat meter sahaja atau kamera yang boleh tangkap daripada sini ke Terengganu? Adakah kita siasat itu? Kita tak siasat langsung tentang itu. Maka di hari ini kita sebagai sebuah negara yang kecil dan pernah diucap-ucapkan bahawasanya Malaysia ini sebagai sebuah negara anak dara, sebagaimana orang Arab kata negeri syurga dengan pokok-pokok, dengan tumbuhan-tumbuhan dan kekayaan serba-serbi ada dan dicintai ataupun digerami oleh seluruh negara lain. Oleh itu kita tidak tahu segala makluman ataupun segala maklumat yang lengkap barangkali sudah terdapat kepada mereka ini sedangkan kita baru mahu kaji ataupun baru mahu menyekat dan menyimpan rahsia dan sebagainya.

Oleh itu, saya mencadangkan kepada mereka yang datang daripada negara asing masuk ke negara kita ini bagi pihak Kementerian Luar Negeri mestilah berwaspada dan memberi arahan kepada kedutaan-kedutaan, kepada mereka yang hendak diberi visa masuk ke Malaysia mestilah ada sedikit temuduga bertujuan apa dan sebagainya, bukanlah boleh diberi dengan sewenang-wenang dan sebagainya, maklumlah mereka di seluruh dunia yang datang ke Malaysia ini kita tidak yakin bahawasanya kesemuanya itu ikhlas dan kesemuanya itu berhati putih.

Begitu juga alat-alat yang dimasukkan bersama mereka seperti kamera dan sebagainya itu patut juga ditapis, jenis apa dan boleh menangkap ataupun mengambil gambar sejauh mana dan sebagainya.

Keempat, rakyat Malaysia sendiri yang mahu keluar negeri. Kadang-kadang dengan penuh kepercayaan

kita kepada rakyat Malaysia yang hendak keluar negeri tidak pun ditapis ataupun disiasat ke mana agaknya mereka mahu pergi. Misalnya katalah kalau daripada sini mereka pergi ke Saudi Arabia, selepas itu barangkali mereka pergi ke Iran, selepas itu mereka pergi ke mana-mana negara lain lagi maka passport apabila mereka pulang selalunya bagi pihak Imigresen tidak sangat begitu menenguk visa-visa yang didapatinya itu daripada luar negeri hanya apabila tengok Passport Malaysia, buka, tengok tempat yang kosong, terus dicapnya sahaja. Seelok-eloknya bagi pihak Imigresen tengok dahulu di manakah cap visa-visa yang mereka dapati atau dari manakah negeri-negeri yang mereka lalui, sebab sebagaimana apa yang saya kata tadi iaitu ikan jugalah yang selalunya memakan ikan, ertinya rahsia rasmi Kerajaan tidak akan terbocor ataupun terbuka sama sekali sekiranya tidak ahli ataupun orang-orang dalam negara kita sendiri buka ataupun timbul daripada hati yang tidak ikhlas terdiri daripada orang-orang kita sendiri. Oleh yang demikian, saya menganggapkan mereka yang buka rahsia-rahsia rasmi Kerajaan adalah dianggap seorang rakyat penderhaka kepada Kerajaan dan sekiranya pihak Kerajaan membuat balasan ataupun denda-denda yang sewajarnya, itu adalah memang patut kerana mereka adalah dianggap pengkhianat kepada bangsa, agama dan negara.

Maka saya rasa setakat inilah sahaja, sekali lagi saya turut menyokong di atas Rang Undang-undang (Pindaan) Rahsia Rasmi Kerajaan.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Ahli Yang Berhormat belum bercakap? Sila.

5.00 ptg.

Tuan Sim Kwang Yang (Bandar Kuching): Tuan Yang Dipertua, saya bangun untuk mengambil bahagian

dalam perbahasan Akta pindaan Rahsia Rasmi (Pindaan) 1983. Tuan Yang Dipertua, Rang Undang-undang ini didapati terbahagi kepada dua bahagian. Yang pertama cadangan untuk menetapkan lagi definisi kesalahan-kesalahan di bawahnya dan keduanya mengenakan hukuman yang lebih berat kepada pesalah-pesalah dengan tujuan menentang aktiviti-aktiviti mengintip oleh negara-negara asing.

Saya ingin menyokong cadangan yang dibuat oleh Ketua Pembangkang Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka tadi iaitu pihak DAP akan menyokong Kerajaan ke atas bahagian yang akan membuat peruntukan untuk melawan dan mencegah perbuatan-perbuatan pengintipan. Tetapi pihak DAP tidak akan menyokong Kerajaan akan menentang fasal-fasal dalam Akta yang akan menghalang prinsip demokrasi di dalam negara kita.

Tuan Yang Dipertua, persoalan pengintipan telah menjadi suatu perkara yang diberi perhatian berat oleh Kerajaan Malaysia sambil negara kita mengambil peranan yang lebih penting sebagai sebuah negara yang membangun. Sememangnya dengan penimbulan ASEAN sebagai sebab pembangunan serantau yang utuh dan dinamik di dalam latar belakang politik antarabangsa usaha-usaha kuasa-kuasa besar untuk mengukuhkan kedudukan masing-masing bolehlah difahami. Tidaklah boleh diragukan bahawa dari segi saluran-saluran perdagangan antarabangsa yang penting dari segi strategi tenteraan rantau ASEAN akan membuktikan kebolehan pemimpin pada masa depan.

Dalam perebutan kuasa antarabangsa yang sedemikian pengintip mungkin menjadi faktor penentuan juga faktor-faktor lain dianggap sama. Kita sudah dapat

melihat tanda-tanda yang mengancam kestabilan serantau dan pengecualian politik di rantau ASEAN seperti krisis di Filipina, seperti kedatangan refugees disepanjang sempadan Thai/Kampuchea, seperti pembunuhan akibat letupan beberapa Menteri Korea Selatan di Rangoon, Burma, penghukuman ke atas seorang bekas Perdana Menteri oleh kerana rasuah di Jepun, perbekalan tentera Soviet di Vietnam dan cadangan Soviet Union untuk menempatkan semula Missile SS20 medium jarak sederhana di Timur Jauh. Kesemua ini menunjukkan secara langsung atau tidak langsung kepada satu upset, Tuan Yang Dipertua, kepada keseimbangan yang sangat halus di rantau Asia ini. Bukanlah keterlaluan untuk menyatakan bahawa negara-negara ASEAN adalah menuju kepada suatu masa depan yang genting serta kecuh.

Memandangkan kedudukan yang volatile di rantau ini kami mempunyai sebab-sebab untuk mengesyaki bahawa ibu negara-negara ASEAN yang telah diserapi oleh agen-agen pengintipan yang berkhidmat untuk kuasa-kuasa di luar rantau ini. Kita boleh membayangkan bahawa cara-cara seperti pasukan-pasukan kebudayaan, kakitangan-kakitangan kedutaan, rombongan perdagangan dan sebagainya yang digunakan sebagai topeng untuk membolehkan pengintip-pengintip untuk memperoleh maklumat-maklumat mengenai negara-negara anggota ASEAN. Sehubungan dengan ini Malaysia hendaklah berdiri tegas atas prinsipnya iaitu prinsip-prinsip asas yang terkandung kerana perisytiharan rantau ASEAN sebagai zone of peace and neutrality ataupun ZOPAN sebagai satu syarat ke arah kestabilan politik di rantau ini. Kuasa-kuasa besar hendaklah diberitahu dengan tegasnya bahawa tidak ada anggota negara ASEAN menjadi Palestine yang kedua atau Lubnan yang kedua

ataupun Vietnam yang kedua. Lebih-lebih lagi kuasa-kuasa besar hendaklah diyakinkan bahawa demi kepentingan kuasa-kuasa besar sendiri dan juga demi kepentingan kedamaian dunia bahawa rantau ASEAN hendaklah kekal seperti sedia kala untuk bukan sahaja mengurangkan ketegangan dalam conflict kepada antarabangsa tetapi juga untuk menjamin bahawa laluan-laluan laut sentiasa terbuka kepada kesemua pihak.

Tuan Yang Dipertua, berhubung dengan Malaysia pula, sebagai anggota pertubuhan negara-negara berkecuali dan juga sebagai penggerak utama ASEAN, apa-apa kegiatan pengintipan dari mana-mana pihak asing hendaklah dianggap sebagai suatu pencerobohan secara langsung ke atas integrity dan kedaulatan negara kita. Mana-mana pengintip yang bergerak dalam wilayah Malaysia melakukan satu perbuatan aggression yang terbuka dan secara langsung ianya tidak kurang serius daripada pengagahan ketenteraan. Kuasa-kuasa besar hendaklah diberitahu bahawa walaupun Malaysia adalah sebuah negara yang kecil dengan kekuatan ketenteraan yang terhad Malaysia mempunyai sokongan diplomasi antarabangsa dalam mempertahankan kecualian sendiri. Meraka harus diberitahu secara categorical ataupun satu categorical declaration bahawa keseluruhan makhluk manusia adalah bergantung kepada saling penghormatan terhadap kedaulatan masing-masing dalam semangat penghidupan bersama dalam keamanan ataupun peaceful co-existence. Aktiviti-aktiviti pengintipan yang dilaksanakan oleh satu negara ke atas yang lain adalah seolah-olahnya suatu perlawanan untuk perang terbuka kerana pengintip bertujuan lebih kepada memperoleh maklumat yang penting terhadap survival negara sasarannya. Ini adalah melibatkan eksploitasi maklumat-maklumat untuk

kegunaan-kegunaan politik dan ketenteraan. Dalam kes-kes ekstrim seperti terdapat di beberapa negara Amerika Selatan aktiviti-aktiviti pengintip kadang-kadang melibatkan pencerobohan langsung oleh satu negara ke dalam kehidupan politik negara yang lain walaupun ini bermakna menghasut kuasa dalaman keresahan dan perubahan Kerajaan yang dilantik secara proses demokratik.

Bagi pihak DAP saya ingin memberi jaminan kepada Dewan yang mulia dan saya mahu ulangi satu deklarasi yang dibuat oleh Ketua Pembangkang tadi sekali lagi yakni di dalam usaha kita mempertahankan kedaulatan Malaysia DAP akan bekerjasama dengan semua pihak-pihak golongan-golongan di negara kita untuk memastikan kedaulatan dan kemerdekaan kita tidak akan diancam. Oleh kerana itu semua ahli-ahli di dalam DAP telah mencerminkan akan menjalankan usaha politik dengan ikhlas dan jujur jikalau kepentingan negara akan dihalangkan. Tuan Yang Dipertua, oleh yang demikian bagi pihak DAP saya ingin memberi jaminan kepada Dewan yang mulia ini ketegasan politik kita untuk mempertahankan integrity dan kedaulatan Malaysia. Ini adalah termasuk aktiviti-aktiviti pengintip yang dilakukan oleh kuasa-kuasa yang menentang negara kita.

Jika perundangan adalah diperlukan untuk mengatasi kelemahan-kelemahan yang sedia ada untuk mengesan kebocoran-kebocoran keselamatan ataupun untuk mendedahkan rakyat Malaysia yang mengkhianati negara, DAP tentulah turut menyokong dan menyertai serta menghormati undang-undang tersebut dan rela menyokong Kerajaan sepenuhnya. Saya berharap ini dapat mengesyorkan bahawa cara hidup Malaysia akan bebas dari pengaruh-pengaruh luaran. Ancaman yang

paling terbesar terhadap keamanan dan kestabilan rantau ini tanpa sebarang keraguan datangnyâ dari Soviet Union.

Semenjak bekas ketua KGB menjadi Presiden Soviet Union, kita boleh menyaksikan sikap Soviet Union telah bertambah keras dalam kancah politik antarabangsa. Penembakan jatuh sebuah kapal terbang Korea Selatan 007 dalam bulan Ogos tahun ini adalah satu contoh tentang sikap ketenteraan ketua baru Presiden Soviet Union. Keangkuhan mission ketenteraan Soviet yang menganggap bahawa kekuatan tentera Soviet merupakan kekuatannya yang inevitable adalah satu perkara yang dunia bebas boleh lagi menghadapi secara bersekutu dan disebabkan Presiden Soviet ini adalah bekas Pengarah Direktorat Ketigabelas Soviet Union iaitu KGB, beliau berkemungkinan besar akan mempercayai dalam cloak and dagger wizardry mission KGB sebagai syarat pra untuk menjayakan penguasaan politik dan tentera dunia ini oleh Soviet Union.

Soalannya ialah bagaimanakah sebuah negara seperti Malaysia menghadapi masalah pengintipan yang berlaku di tanahair sendiri. Marilah kita merenung kembali peristiwa yang berlaku dalam tahun yang tidak lama dahulu di mana Setiausaha Peribadi kepada Perdana Menteri Malaysia, Encik Siddiq Ghouse didapati menjadi seorang agen KGB.

Untuk membayangkan peristiwa ini, saya kira adalah sangat menakutkan, implikasinya bahawa walau jawatan yang tertinggi di negara kita pun tidak terselamat dari genggamannya KGB tidak difahami sepenuhnya oleh rakyat secara amnya. Dan yang lebih menakutkan adalah bahawa orang yang terlibat tidak pernah didakwa di mahkamah, tidak ada apa-apa enquiry awam yang dijalankan dan tidak ada

pula pemberitahuan akan keburukan yang berkesan daripada perlakuan-perlakuan beliau.

Saya meminta Menteri berkenaan untuk memberi kami satu gambaran yang jelas untuk insiden tersebut hari ini serta apa yang berlaku di dalam peristiwa Siddiq Ghouse, seperti siapakah yang merekrutkannya, berhubung dengan modus operandinya dan jenis maklumat yang beliau berjaya memberikan talibarutnya. Lebih penting lagi di manakah beradanya Siddiq Ghouse sekarang. Pernahkah beliau mengakui kepada talibarut spy master, spy runner dan langkah-langkah yang diambil untuk mengesyorkan bahawa pusat kuasa kita tidak diresapi. Hanya pada tahun ini sebuah majalah luar negeri telah melaporkan melambung naik aktiviti-aktiviti pengintipan di ibu-ibu negara ASEAN terutamanya yang melibatkan agen-agen KGB terdapat mereka yang mungkin menyatakan di dalam novel-novel yang ditonton di televisyen seperti "The Spy Who Come In With Cold Nose", akan tetapi kita mesti berusaha pada pembongkaran prima-facie dan aktiviti-aktiviti pengintipan jika pengecualian kita dapat diperlihatkan sebagai satu kelemahan, kita mesti juga mengikuti bantahan-bantahan kita dengan perlakuan-perlakuan dan perbuatan-perbuatan yang kukuh. Langkah-langkah seperti memanggil Duta Soviet Union adalah tidak mencukupi untuk menunjukkan rasa kemarahan rakyat Malaysia terhadap seorang musuh di dalam selimut.

Jadi adalah dikesali bahawa pendirian Kerajaan Malaysia mengenai isu ini tidak pernah jelas. Sebarang pengumuman terhadap apa-apa penyelidikan ke dalam sama ada agen-agen KGB ini atau agen-agen negara asing yang bertopeng dan menjalankan kegiatan di Kuala Lumpur tidak pernah diadakan. Ada kemungkinan bahawa terdapat agen-

agen luar negeri yang bebas di jalan-jalan raya di Kuala Lumpur menjalankan tugas-tugas mereka seperti mendapatkan maklumat-maklumat yang penting serta mengupah agen-agen prinsip (spy) dari kalangan kakitangan-kakitangan Perkhidmatan Awam peringkat atasan ataupun di kalangan ahli-ahli politik seperti pernah berlaku di United Kingdom dalam peristiwa "John Profumo affair" dan "Cecil Parkinson affair".

Rang Undang-undang yang sedang dipertimbangkan ini membuat peruntukan untuk menambahkan penalti kerana pengintip bagi pihak kuasa-kuasa asing akan tetapi penalti-penalti yang lebih berat tidak pernah dibuktikan sebagai satu penghalang yang berkesan terhadap jenayah itu. Penyelesaiannya tertakluk di dalam pendirian diplomatik yang lebih tegas mengikut kedudukan negara Malaysia mengenai pengintip-pengintip luar. Misalnya satu pengisytiharan seharusnya dijalankan selepas pendedahan yang dibuat oleh majalah-majalah luar negeri seperti yang disebutkan oleh ASIaweek. Jika ianya didapati benar seperti di dalam kes Siddiq Ghouse, satu tindakan diplomatik yang tegas mestilah diambil, Kerajaan mestilah sepatutnya memikirkan untuk menggantung hubungan diplomatik dengan kuasa luar yang terlibat untuk menghalang pengecualian dan juga kemarahan rakyat Malaysia secara amnya. Rasa yang serius kepada pandangan kita itu mestilah ditegaskan sekeras-kerasnya.

Sementara satu macam undang-undang adalah perlu untuk mempertahankan rahsia negara ini dari jatuh ke tangan orang luar menyebabkan kemungkinannya undang-undang rahsia ini diperluaskan untuk menahan penerangan-penerangan dari Kerajaan kepada orang ramai dan parti Pembangkang.

Oleh sebab itu saya tidak mahu sokong Fasal-fasal di dalam Akta (Pindaan) yang dibentangkan sekarang terhadap "control of information to the public", dengan izin. Dari segi keselamatan nasional Kerajaan Barisan Nasional telah di masa-masa yang lalu mentafsirkan rahsia-rahsia dengan cara-cara yang akan menghalang orang ramai dari mempersoalkan urusan Kerajaan. Umpamanya seksyen 8 Rang Undang-undang ini bertujuan menambahkan satu fasal baru kepada seksyen 30 yang berbunyi seperti berikut:

Menteri boleh membuat peraturan-peraturan untuk melaksanakan maksud Akta ini dan, tanpa menyentuh keluasan makna perkataan-perkataan yang tersebut di atas, boleh—

- (a) menetapkan cara mengelaskan maklumat, suratan dan bahan-bahan lain;

Dan juga Fasal lain yang saya mahu sebutkan ialah:

- (f) membuat peruntukan mengenai kesalahan-kesalahan dan penalti-penalti tidak melebihi denda sebanyak lima ribu ringgit atau penjara tidak melebihi satu tahun kerana melanggar mana-mana peruntukan peraturan-peraturan;

Tuan Yang Dipertua, peruntukan-peruntukan yang tersebut di atas ini hampir-hampir memberi seorang Menteri yang bertindak bagi pihak Kerajaan kuasa untuk mengelaskan mana-mana maklumat yang beliau suka sebagai rahsia dan dengan itu maklumat tersebut tidak boleh diperolehi oleh orang ramai. Ini seolah-olah memberi kepada pihak cawangan Executive di dalam Kerajaan satu cek kosong (blank cheque) untuk mengawal maklumat yang seharusnya diterima oleh rakyat

dan seperti diketahui oleh Dewan ini maklumat kuasa. Apakah yang dapat mengalaskan parti yang berkuasa daripada menukar Malaysia kepada sebuah negara seperti yang disifatkan diwakilkan oleh Goerge O Well dalam bukunya "1984" di mana kebenaran dan fakta-fakta dan akibat-akibat adalah apa yang difikirkan oleh Kerajaan perlu diketahui oleh orang ramai.

Persoalannya di sini adalah pindaan ini bercadang memberikan kuasa-kuasa menyeluruh blanket powers, dengan izin, kepada Menteri untuk menentukan apa yang patut diclassifiedkan dan apa yang tidak patut. Tanpa apa-apa pengawasan melalui proses legislative tidak ada apa-apa garis panduan yang mengataskan apakah yang patut diclassifiedkan sebagai bahan classified.

Jika pindaan ini diluluskan tidak ada apa-apa untuk menahan pengalasan semua urusan-urusan Kerajaan sebagai rahsia dan menjadi kesalahan untuk memperolehi maklumat-maklumat mengenainya. Pindaan ini boleh juga digunakan untuk mengelakkan parti-parti Pembangkang, kumpulan-kumpulan tekanan (pressure groups) rakyat yang berminat untuk mengetahui akan skandal akan salahgunaan kuasa oleh Kementerian-kementerian Kerajaan. Malah di bawah Akta sekarang kemungkinan untuk bersalah bawa ke dalam keadilan sosial jika tidak keadilan undang-undang telah terjadi.

Dalam percubaan untuk menyedarkan kemungkinan-kemungkinan penyalahgunaan kuasa oleh Kementerian Pertahanan, Ketua Pembangkang telah dibawa ke mahkamah dan bila dibawa undang-undang sekarang perjalanan Kerajaan menjadi rahsia Ketua Pembangkang telah didapati salah. Jikalau Ahli dari

negara yang sentiasa menjalankan intipan-intipan kepada satu kuasa atau satu pentadbiran negara dengan mengadakan berbagai-bagai agen-agen atau alat-alat mereka bagi tujuan-tujuan jahat.

Bagi negara kita Malaysia tentu kita tidak pernah lupa akan perkara-perkara yang telah berlaku, insiden-insiden yang berlaku, tragedi-tragedi yang telah berlaku di negara kita. Kita telah menghadapi masalah keganasan yang dilakukan oleh anasir-anasir komunis, darurat yang berlaku sejak tahun 1948 dan hanya dapat kita redakan setelah kita mencapai kemerdekaan dan dengan perpaduan rakyat yang bersungguh-sungguh kita semua sebagai rakyat meletakkan taat-setia yang tidak berbelah bahagi kepada negara serta menyimpan perasaan dan melahirkan persahabatan yang kukuh, muhibbah yang sejati dan meletakkan taat setia yang tidak berbelah bahagi kepada negara kita, maka darurat dapat diredakan pada 31hb Julai 1960—12 tahun lamanya keganasan-keganasan ini berlaku di sana-sini dalam negara kita.

Ini adalah perkara-perkara yang perlu kita tidak lupakan kejadian-kejadian seperti itu dan kita juga perlu menyedari bahawa dengan tumbuhnya berbagai-bagai bentuk politik di negara kita, maka bangkitlah isu-isu yang panas dan timbul di negara kita dan sehingga satu ketika satu tragedi lagi berlaku; kita semua tidak lupa kejadian 13 Mei 1969. Ini sepertimana kata saya pada ucapan saya beberapa hari sudah bahawa lidah manusia lebih tajam dari mata pedang. Dewan yang mulia ini sepatutnya kita pergunakan bahasa-bahasa yang layak dan sesuai. Kadang-kadang kita terdapat di Dewan ini Ahli-ahli Yang Berhormat kita bangun bercakap dan kadangkala melanggar tata-tertib dan budi-budi kesopanan terutama daripada golongan Pembangkang. Bukanlah

nikmat menandakan bijaknyanya kita, bercakap deras dan tidak mengendahkan Tuan Yang Dipertua. Bagi melahirkan generasi yang baik, kita di Dewan ini adalah menjadi contoh tauladan kepada keturunan anak cucu kita pada masa akan datang. Bapa borek anaknya rintik; bagaimana acuan begitulah kuihnya, dan kita tidak mahu golongan “kurang ajar” berlaku kepada anak-anak kita pada masa akan datang. Sekiranya kita di Dewan ini menunjukkan keadaan kurang ajar maka sudah tentu golongan-golongan muda dan golongan-golongan anak-anak kita akan berlaku lebih dari itu. Pepatah ada mengatakan, dengan izin, Tuan Yang Dipertua, saya teruskan.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh:
Silakan.

Dato' Sri Haji Kamaruddin bin Haji Mohd. Isa: “Kalau guru kencing berdiri; muridnya, anaknya kencing berlari”. Bagi mengelakkan perkara-perkara yang sedang berlaku di sana-sini dalam dunia dan kejadian-kejadian yang kita semua mengambil iktibar, penembakan kapal terbang KAL, Korea Selatan, kejadian-kejadian pengintipan yang berlaku di beberapa banyak negara dan perkara ini sedang menular ke negara kita dan ke kawasan ASEAN pada masa sekarang. Jatuhnya Kerajaan Afghanistan, bagaimana rakyatnya bangun menentang regim komunis, jatuhnya Kerajaan Kampuchea dan perkara-perkara yang sedang berlaku di sana-sini termasuk perkara yang berlaku di Lebanon (Lubnan), Palestin dan lain-lain lagi.

Untuk mengelakkan supaya kedudukan kita stabil dalam pentadbiran, stabil dalam politik, stabil dalam ekonomi dan meyakinkan supaya semua negara negara di dunia dapat menghulur tangan berbaik dengan Malaysia, tidak lain dan tidak bukan ialah kita

melahirkan satu negara yang bersatu padu, kukuh dan mempunyai identiti, bermoral tinggi, berakhlak dan berbudi. Inilah slogan kata bagi melahirkan Kerajaan kita sekarang ini di bawah pimpinan Yang Amat Berhormat Dato' Seri Dr Mahathir Mohamad iaitu melahirkan Kerajaan yang "Bersih, Cekap dan Amanah". Bagi menuju matlamat-matlamat ini sudah tentu kita perlu memperlengkapkan urusan-urusan pentadbiran kita termasuklah meminda Akta-akta atau Rang Undang-undang yang boleh memberi jaminan supaya keadaan kestabilan ini berjalan terus dan menjamin supaya rakyat kita berada dalam tenang.

Jadi pada pandangan saya, Tuan Yang Dipertua, tidaklah munasabah kita hanya cuba membangkit-bangkitkan, mengungkit-ungkitkan perasaan-perasaan yang boleh memberi gurisan di hati kecil kepada mana-mana pihak pun seperti yang dibawa oleh pihak Pembangkang di Dewan ini khususnya Ketua Pembangkang sejak beberapa hari yang lalu termasuk perkara-perkara yang dibentangkan di Dewan ini pada hari ini.

Tuan Yang Dipertua, saya tidak akan mengulas satu persatu kerana kita semua sedia maklum bahawa pindaan-pindaan ini adalah pindaan-pindaan perlu yang membawa kepada menyelamatkan negara kita dan supaya Akta Rahsia Rasmi negara ini dapat diperkenalkan dan dapat benar-benar dijadikan rahsia kepada umum. Untuk tujuan ini, bagi mengelakkan daripada kita terjerumus ke lembah-lembah yang tidak diingini, saya rasa pindaan ini sudah kena pada masa dan tempatnya dan kita akan menyokong dengan sepenuhnya kerana kita mestilah bersedia payung sebelum hujan, bersedia bekal sebelum berjalan, beringat sementara belum kena, berjimat sementara belum habis. Dan di samping itu juga kita

mengawasi keadaan sekeliling kita, kepada pegawai-pegawai dan orang-orang yang bersama-sama kita supaya dapat diamanahkan menjalankan tugas-tugas dan menyimpan rahsia dengan baik dan amanah supaya tidak berlaku seperti kata pepatah: Harapkan pagar, pagar makan padi; harapkan sokong, sokong membawa rebah. Inilah perkara yang kita hendak awasi dan kita hendak mengingatkan supaya perkara-perkara ini boleh diawasi ialah dengan kesedaran dan juga dengan undang-undang. Undang-undang sahaja tidak juga meliputi kerana ramai orang yang sanggup melanggar undang-undang, maka dengan undang-undang yang ada hukuman-hukuman yang setimpal mungkin memberi satu ingatan kepada mereka yang cuba hendak menyeleweng atau hendak melakukan perkara-perkara yang tidak diingini. Semangat kasihkan kepada negara, cintakan negara kalau kembali kepada Islam, kasihkan negara itu sebahagian dari iman. Dan tidak sempurna iman seseorang itu sekiranya dia tidak kasihkan kepada kawan dan keluarganya seperti dia kasihkan dirinya sendiri.

Jadi, Tuan Yang Dipertua, kursus-kursus tatarakyat dan tatanegara perlulah diperkuatkan lagi kepada jenerasi kita sekarang ini supaya mereka semua daripada semua keturunan rakyat dalam negeri ini menyedari hakikat ini supaya perkara-perkara yang tidak diingini dapat kita elakkan. Dengan kesedaran yang mendalam ini sahajalah kita berharap segala perkara-perkara penyelewengan, penyalahgunaan di semua aspek, di semua bidang dapat kita elakkan. Misalnya, penyalahgunaan dadah dan sebagainya. Berapa kempen pun kita jalankan sekiranya tiap-tiap seorang itu tidak kita sedarkan dan menyedari tanggungjawab diri masing-masing maka sudah tentu perkara ini akan berleluasa. Begitu jugalah mengenai

Yang Berhormat dari Kota Melaka telah menyentuh Seksyen 8 Akta itu di mana Yang Berhormat menyuarakan perkara-perkara seolah-olah negara kita sahajalah yang mengadakan Akta Rahsia Rasmi, walhal negara-negara lain seperti negara komunis atau negara-negara mana tidak ada Akta yang serupa begini, juga Yang Berhormat dari Kota Melaka telah menyentuh tentang apa yang saya sendiri menjawab di masa menjawab satu soalan dalam Dewan yang mulia ini mempelawa Yang Berhormat dari Kota Melaka memberi laporan kepada BPR jika terdapat penyelewengan dalam kes-kes rasuah yang terdapat oleh beliau.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka tawaran itu masih terbuka dan saya ingin menjelaskan lagi sekali bahawa Yang Berhormat bolehlah datang berjumpa saya sendiri dan membawa maklumat-maklumat berkenaan dengan penyelewengan, penyalahgunaan kuasa dan rasuah. Janganlah Yang Berhormat takut saya tidak akan menggunakan seksyen baru, sebab seksyen baru ini bukanlah niat dibawa ke Dewan ini untuk digunakan terhadap Yang Berhormat atau kepada sesiapa sahaja yang hendak menolong Kerajaan untuk menghapuskan rasuah dan penyelewengan.

Tuan Lim Kit Siang: Untuk penjelasan. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberi jaminan bahawa bukan sahaja apabila saya datang jumpa Yang Berhormat Timbalan Menteri dengan maklumat mengenai rahsia-rahsia orang-orang yang tinggi, tidak akan mengikut seksyen 7A yang baru membuat laporan kepada pihak Polis atau Departmental Head, tetapi maklumat-maklumat yang saya memperolehi tidak akan menjadi benda di mana saya boleh didakwa di bawah Seksyen 8?

Tuan Radzi bin Sheikh Ahmad: Tuan Yang Dipertua, terima kasih kepada Yang Berhormat dari Kota Melaka. Saya bolehlah memberi jaminan di sini dan untuk makluman Ahli Yang Berhormat sebenarnya jika Ahli Yang Berhormat mendapat dokumen-dokumen yang rahsia, Yang Berhormat patutlah memberitahu kami siapakah yang membocorkan dokumen-dokumen itu kepada Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang: Untuk penjelasan. Tetapi oleh kerana untuk memperindungi punca saya, oleh kerana kita ada ethic bukan sahaja untuk journalist, tetapi sebagai Ahli Parlimen sesiapa yang memberi maklumat kita mahu mempertahankan identitinya, bolehkah satu jaminan diberi bahawa ia tidak merupakan satu kesalahan, tidak mahu beritahu siapa bocorkan rahsia itu di bawah seksyen 8.

Tuan Radzi bin Sheikh Ahmad: Tuan Yang Dipertua, kepada Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka tujuan asal wujudnya Akta Rahsia Rasmi ialah untuk mencegah pembocoran rahsia rasmi Kerajaan, jadi terpulanglah kepada niat ikhlas Ahli Yang Berhormat daripada Kota Melaka, jika Yang Berhormat ingin menolong Kerajaan untuk mencegah pembocoran rahsia rasmi Kerajaan silalah jumpa saya bila-bila masa sekalipun, saya akan beri jaminan Yang Berhormat sendiri tidak akan dibawa ke mahkamah atas seksyen baru yang telah dipindakan ini.

Tuan Lim Kit Siang: Untuk penjelasan. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberitahu apa yang lebih utama dari pandangan Kerajaan masalah rasuah atau masalah Akta Rahsia Rasmi? Rasuah lebih mustahak, lebih dahsyat untuk dibenteras atau masalah-masalah teknikal mengenai rahsia rasmi.

Tuan Radzi bin Sheikh Ahmad:
Tuan Yang Dipertua, untuk pengetahuan Ahli Yang Berhormat kedua-duanya mustahak, semuanya mustahak, apa yang lebih mustahak terpulanglah sebagaimana saya sebutkan tadi kepada niat Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka.

Saya tidak inginlah hendak memberi jalan kepada Yang Berhormat tiap-tiap dua minit untuk memberi penjelasan, dengarlah apa yang saya hendak memberi jawapan, sebab masa Yang Berhormat berucap tadi, saya mendengar dengan begitu teliti dan sabar.

Mengenai teguran Ahli Yang Berhormat dari Kemaman supaya Artikel 25 (1) (a) Perlembagaan Negara kita dikuatkuasakan terhadap seorang yang telah didapati bersalah di bawah Akta Rahsia Rasmi kerana pada pendapat beliau seorang itu sepatutnya dilucutkan kewarganegaraannya. Ini adalah satu cadangan yang baik dan untuk makluman Ahli Yang Berhormat pihak kami bolehlah mengambil perhatian.

Berkenaan dengan orang-orang yang telah bersara dari perkhidmatan Kerajaan yang dikuatirkan oleh Ahli Yang Berhormat, juga daripada Kemaman, kerana mungkin seorang itu boleh membocorkan juga rahsia-rahsia Kerajaan. Inginlah saya menyatakan di sini bahawa seorang yang memulakan perkhidmatannya dengan Kerajaan dikehendaki menandatangani surat sumpah menyimpan rahsia dan bila beliau bersara dari perkhidmatan, beliau dikehendaki juga selalunya menandatangani satu surat lagi sebagai peringatan supaya dia seterusnya menyimpan rahsia yang diperolehi. Dengan adanya sistem ini, maka kita boleh mengawal rahsia Kerajaan dari dibocorkan oleh orang-orang yang telah bersara. Walau

bagaimanapun terdapat di bawah Seksyen 8 Akta itu bahawa pembocoran rahsia oleh sesiapa sahaja walaupun beliau itu seorang pesara adalah menjadi satu kesalahan yang boleh dihukum penjara dan denda yang begitu berat dan janganlah pula bila seorang pesara itu dibawa ke mahkamah atas kesalahan di bawah Seksyen 8 terdapatnya Ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan yang mulia ini menyuarakan supaya tindakan tidak diambil memandangkan perkhidmatan beliau pada Kerajaan yang begitu lama dan seterusnya. Ini untuk makluman Ahli Yang Berhormat dari Kemaman, ada seksyen-seksyen yang tertentu di mana tindakan boleh diambil terhadap sesiapa baik pun dia seorang pesara yang telah membocorkan rahsia Kerajaan.

Segala cadangan-cadangan yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Pasir Puteh terutamanya tentang denda atau kesalahan di bawah Akta itu, inginlah saya menyatakan di sini bahawa pertimbangan ke arah inilah yang telah pun diambil kira dan dengan sebab itulah di bawah Seksyen 3 Akta itu jika seseorang itu didapati bersalah kerana membuat sesuatu yang mudarat kepada keselamatan dan kepentingan negara kita boleh di bawah pindaan yang ada sekarang di penjara seumur hidup.

Saya tertarik kepada beberapa perkara yang disuarakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Padang Rengas yang menyuarakan tentang peranan penerangan yang luas kepada orang ramai perlu diadakan tentang Undang-undang Rahsia Rasmi Kerajaan. Untuk pengetahuan Yang Berhormat, memang penerangan selalunya dijalankan oleh Pejabat Keselamatan Kerajaan yang mengeluarkan risalah-risalah, poster-poster untuk pengetahuan umum dan juga Pejabat Keselamatan tersebut selalu menjalankan penerangan dan kursus

Ibu adalah dipinda dengan memasukkan selepas sahaja seksyen baru 30A, seksyen baru 30B yang berbunyi:

“Peraturan-peraturan yang dibuat oleh Menteri di bawah 30A tidak boleh berkuatkuasa sehingga ia diluluskan oleh Dewan Rakyat menerusi satu ketetapan,”

sekarang ini terbuka untuk dibahas.

6.01 ptg.

Dr Tan Seng Giaw (Kepong): Tuan Pengerusi, saya bangun menyokong pindaan fasal baru 9 Rang Undang-undang yang telah dibentangkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka kerana apa yang dijelaskan oleh Timbalan Menteri tadi saya tidak dapat menentukan bahawa jaminan-jaminan yang diberinya boleh menegakkan satu negara yang benar-benar berdemokrasi berparlimen. Kerana sekiranya kita serahkan semua kuasa untuk mempasti dan menentukan apa sahaja rahsia yang boleh diberitahu kepada rakyat jelata dan apa yang tidak boleh patutlah ini dikemukakan kepada Dewan Rakyat terlebih dahulu kerana kalau ditetapkan oleh Menteri sahaja memang nasib kita semua adalah dalam tangan satu orang sahaja. Apa yang dianggapkan sebagai rahsia rasmi tidak boleh dibocorkan mungkin untuk kepentingan negara, untuk kesedaran rakyat, baiklah apa yang dikatakan rahsia ini dibongkarkan.

Misalnya, Tuan Pengerusi, walaupun BMF tidak bersabit dengan Akta ini, saya beri satu contoh sekiranya apa yang berlaku dengan BMF dan Kerajaan boleh mengatakan bahawa maklumat-maklumat ini adalah rahsia yang tidak boleh dibocorkan, yang tidak boleh diketahui orang ramai, maka kesalahan-kesalahan dan penyelewengan-penyelewengan yang

berlaku di dalam BMF tidak dapat diketahui rakyat Malaysia.

Hari ini saya ada baca seorang Menteri Besar ada menyokong bahawa perbuatan-perbuatan BMF ini disiasat dan Dato' Seri Dr Mahathir, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sudah pun mengakui penyelewengan-penyelewengan di dalam BMF tetapi yang saya takut dengan adanya Akta Pindaan ke atas Akta ini masa hadapan semua yang berlaku yang saya sebutkan tadi boleh diclasifykan sebagai rahsia. Inilah saya hendak menekankan hal ini.

Dan banyak lagi yang boleh dianggapkan sebagai rahsia bukan sahaja mengenai tentera, Jabatan-jabatan Kerajaan bahkan juga dengan badan-badan berkanun yang lain. Sekian, terima kasih.

6.16 ptg.

Dr Abdul Hamid bin Pawanteh (Arau): Tuan Pengerusi, saya bangun membangkang cadangan pindaan kepada Rang Undang-undang yang dibentangkan ini iaitu cadangan untuk memasuki Fasal baru 9.

Ada alasan-alasan lain di atas mana saya membuat pendirian membangkang tetapi khususnya ialah semata-mata dari segi kemuliaan Dewan ini.

Kita telah pun memasuki peringkat perbahasan di Bacaan Kali Kedua dan sekarang dalam pertimbangan di peringkat Jawatankuasa. Oleh itu sekiranya Fasal baru 9 diterima dan saya mohon izin untuk membaca Fasal baru yang dicadangkan itu iaitu 30B yang berbunyi:

“Peraturan-peraturan yang dibuat oleh Menteri di bawah 30A tidak boleh berkuatkuasa sehingga ia diluluskan oleh Dewan Rakyat menerusi sesuatu ketetapan.”

Jadi, di sini satu persoalan pokok berbangkit, adakah Dewan yang mulia ini sebagai cabang, dengan izin, legislative pemerintahan negara mahu bertindak sebagai executive pula kerana pada pendapat saya, Tuan Pengerusi, sekiranya 30B diterima pada pandangan saya dengan sendirinya kita tidak lagi menyerahkan kuasa kepada Executive malah diminta secara langsung mungkin membatalkan 30A. Jadi, itulah fahaman saya, Tuan Pengerusi, dengan bunyinya cadangan pindaan yang demikian rupa mungkin timbul perkiraan yang kita mempersoalkan bahawa checks and balance yang sedia ada ini tidak memuaskan.

Kalau begitu halnya sekali lagi kita telah meluluskan Rang Undang-undang ini sehingga ke peringkat Fasal 8 dan jika dengan kelulusan fasal baru yang dicadangkan kita sendiri juga memansuhkan dengan tidak secara langsung apa yang kita perbuat terdahulu dari ini, iaitulah berasaskan hujah ini sahajalah, Tuan Pengerusi, saya membangkang cadangan Fasal yang baru yang dicadangkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka ini.

Tuan Lim Kit Siang: Boleh saya sekali lagi mahu menjelaskan apa Yang Berhormat tadi ada sebut bahawa kalau kita mengadakan Fasal 30B yang dicadangkan bahawa kita memainkan satu peranan executive, itu salah, itu tidak benar. Sebenarnya apa yang kita hendak buat di bawah 30A ialah satu jenis, dengan izin, delegated legislation.

Kita delegate kepada Executive peranan legislative, apa sebenarnya tugas kita dan kita terus ada tanggungjawab untuk menentukan bahawa apa delegated legislation yang kita delegate kepada Menteri-menteri yang berkenaan adalah jalan mengikut kehendak Dewan yang mulia ini dan sebenarnya sungguhpun kita tidak ada

di sini, di lain-lain Parlimen ada satu Select Committee untuk subsidiary legislation untuk menentukan bahawa Executive yang ada didelegasikan dengan membuat peraturan-peraturan tidak melampaui batas-batas yang ditentukan oleh Dewan yang mulia ini. Sebab itulah itu bukan kita mahu memainkan Executive, sebaliknya apa yang saya cadang ialah kita menjalankan dengan serius tanggungjawab kita, sungguhpun kita mahu delegasikan kuasa untuk buat peraturan-peraturan atau subsidiary legislation, kita pun ada tanggungjawab untuk menentukan hak-hak rakyat tidak dijejaskan.

Dan sebenarnya dalam delegated legislation ada dua jenis oleh kerana itu merupakan delegated legislation tidak boleh Menteri membuat peraturan bersendirian, kuasanya adalah berpunca daripada Dewan yang mulia ini dan akhirnya bergantung kepada keputusan persetujuan-persetujuan Dewan ini dan yang biasanya ada dua jenis. Satu ialah delegated legislation, dengan izin, negative resolution atau positive resolution, ertinya ialah kita boleh delegate kuasa kepada Menteri yang berkenaan untuk buat peraturan-peraturan dengan syarat bahawa kalau Dewan yang mulia ini buat satu keputusan tidak untuk memansuhkan peraturan-peraturan itu, peraturan-peraturan itu serta-merta tidak sah lagi. Negative yang ada di negara kita semua ialah subject to negative resolution tetapi itu bukan jenis satu sahaja, lagi ada satu jenis ialah subject to positive resolution of the House di mana sebelum delegated legislation atau peraturan-peraturan itu boleh dikuatkuasakan Dewan ini mahu buat satu keputusan untuk mengesahkan itu. Dan yang biasanya peraturan-peraturan yang sangat mustahak yang mungkin bersabit, mungkin melibatkan hak-hak yang mustahak patutlah subject positive resolution.

memasukkan selepas sahaja seksyen baharu 30A seksyen baharu 30B yang berbunyi:

Peraturan-peraturan yang dibuat oleh Menteri di bawah 30A tidak boleh berkuatkuasa sehingga diluluskan oleh Dewan Rakyat menerusi satu ketetapan.

Pindaan dikemukakan bagi diputuskan, dan tidak disetujui.

Fasal 1 hingga 8 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

Tuan Yang Dipertua: Mesyuarat ditangguhkan sehingga 2.30 petang esok.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.30 petang.